

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . . . K 28.—
za en mesec . . . " 2.—20
za Nemčijo ololetno . . . " 28.—
za ostalo inozemstvo . . . " 35.—

V Ljubljani na dom:

Za celo leto naprej . . . K 24.—
za en mesec . . . " 2.—
V upravi prejemam mesečno . . . 1.—70

Sobotna izdaja:

za celo leto . . . " 7.—
za Nemčijo ololetno . . . " 8.—
za ostalo inozemstvo . . . " 12.—

SLOVENECE

Ilustrati:

Enostolpna petlitrasta (72 mm):
za enkrat . . . po 18 v
za dvakrat . . . " 15.—
za trikrat . . . " 13.—
za večkrat primeren popust.

Poročna oznaka, zahvale, osmrtnice itd.:
enostolpna petlitrasta po 2J vin.

Poslano:

enostolpna petlitrasta po 40 vin.

Izhaja vsak dan, izvenredno ne-
delje in praznike, ob 5. uri pop.
Redna letna priloga Voxni rod.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; ne frankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ogrske 26.511,
bosn.-herc. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 188.

Carigrad.

Zasedanje ruske dume je končano. Ne da se sicer primerjati pravemu parlamentarnemu zasedanju, ker je bila opozicija večinoma drugod dobro preskrbljena, ampak vendar je nekoliko odkrila zastor oficijelne tajinstvenosti, v katero se navadno zagrinjajo zlasti vojskujoče se države.

Takoj prva seja je prinesla važne izjave predsednika dume, ministrskega predsednika in pa Sazonova. Značilno je, da je Sazonov v svojem govoru omenjal skoro vse države, le Bolgarije se je samo malo dotaknil, Avstrije pa sploh nič ne.

Mnogo zanimivejše pa je bilo odkritje kadeta profesorja Miljukova o pravem namenu ruskega vojskovanja, katero je še posebno podčrtal sin nekdanjega generala zastopnik Gurko. Miljukov je odkrito izrekel nadejo, da mora ta vojska dovesti Rusijo do njenege od nekdanjega zaželjenega cilja, do Carigrada. Dokler na cerkvi svete Sofije ne bo vihrala ruska zastava in se svetil na njej ruski križ, Rusija ne odneha, naj stane vojska karkoli. Sedaj ali pa nikdar — Carigrad mora postati ruska last in Turčija mora iz Evrope ven.

Nova pesem to ni, katero je zapel Miljukov in pri kateri mu je krepko pomagal njegov drug Gurko. Okoli Carigrada se suče velik del ruske politike že stoletja. Moment, katerega je porabil Miljukov, da znova poudarja stare rusko zahtevo, katere uresničenje je tako blizu vsaj po njegovih mislih, je bil srečno izbran in gotovo zelo primeren, da navdušenje za vojsko tudi v široki masi oživi in okrepi. Carigrad je pojem, v katerem se popolnoma strinjata ruska vladna politika in narodno rusko versko mišljenje in zato tako mogočno učinkuje na rusko javnost.

V carigradski zadevi je hodila ruska vladna politika z narodnim mišljenjem vedno roko v roki. Najboljše pričča za to je ruska politika na Balkanu v zadnjem stoletju. Noben boj ni bil pri ruski masi tako popularen, kakor boj za osvoboditev balkanskih kristjanov izpod turškega jarma. Če je bil boj proti Turčiji ruski vladi res tako pri srcu zaradi krščanstva, to je stransko vprašanje; a tudi, če je bil to samo plašč in gola pretveza v doseg drugih političnih namenov, se mora vendar priznati, da je znala ruska vlada kr-

ščanstvo zelo dobro porabiti v svoje namene.

Rusija je ugodno priliko, katero ji je nudil preobrat v avstrijski balkanski politiki začetkom prejšnjega stoletja, hitro izrabila. Skoro v vseh zgodovinskih dokumentih tedanje dobe se ponavljajo besede: istoverni in istoplemenski narod. S temi besedami se je obrnil genijalni ogrsko-srbski patrijarh Strašimirovič za pomoč na Rusijo leta 1804, iste besede je ponavljal 40 let pozneje njegov naslednik Rajačić. Na isti veri in na istem plemenu je temeljila ruska balkanska politika in temelji še danes in ta temelji se je — skoro bolj po naključju kakor pa namenoma — združil z moderno zapadno idejo o narodni svobodi in prostosti, kakor jo je započela v Evropi velika francoska revolucija.

Da je ta temelj mnogo trdnjejši in solidnejši, kakor pa prijazen odnosi s posameznimi vladajočimi osebami, je očitno.

Uglajena pot istovernosti in istoplemenitosti je stisnila ruskemu narodu pred polstoletjem meč v desnico in ruska vlada je peljala ruske mase leta 1878. skoro — do Carigrada! V dogledni daljavi je gledal pobožni ruski mušik sovražni polmesec na Sveti Zofiji, in ruski admirali so zrlili na odprte Dardanele, ki naj napravijo Rusijo za gospodarsko prosto in neodvisno državo. V tem odločilnem trenutku so pribolule pred Carigrad — angleške ladje! Turki so se lahko zopet oddahnili. Ruska politika je dosegla za enkrat samo osvoboditev kristjanov.

Osvobojeni istoverniki se pa Rusiji niso skazovali preveč hvaležne, vsaj po ruskih mislih ne. Kakor hitro so se izmotali iz otročjih povelj in dorastli do polnoletnosti, so začeli sami, kakor bi bili hinotizirani, štrleti na cili ruskih upov in nad, na Carigrad. Zato je bila balkanska zveza pred par leti edina, dokler se je šlo za zmago nad sovražnikom, nasprotja in medsebojne tekme so se pa takoj bolj očito ali bolj skrito pojavile, kakor hitro se je šlo za plen. Grki so o pravem času previdno stisnili svoj rep, Bolgari so pa plačali svoj pohlep z Bregalnico. Rusija je držala svoje vajeti krepko v rokah. Carigrad bolgarski ali grški? Zakaj?

Kdor na to vprašanje ni hotel odgovorjati prej, odgovarja lahko danes. Carigrad zahteva Rusija. To se pravi, ona hoče Dardanele, ona hoče prosto pot na svetovni trg. To je odkrito izre-

kel Miljukov v dumi v prisotnosti angleškega poslanika. Jasno in določno izrečena ruska želja po Dardanelih ni našla do danes v angleškem časopisu nobene protivnosti in tudi v angleškem parlamentu ne. In to je mogoče najvažnejše politično dejstvo sedanjosti vojske, katero odpira nedogledne perspektive za bodoči razvoj evropskih držav.

Na kopnem je sicer še treba nekoliko računati z njeno silo, toda na morju ni nevarna. Če pa postanejo Dardanele ruska last, potem pa morajo vse države, ki imajo v sredozemskem morju kakšne interese, prav zelo računati z ruskim nastopom na tem torišču, ker bodo Rusi kot srečni gospodari Carigrada gotovo zgradili mogočno brodovje v zaščito svojih teženj in za varstvo svojih interesov.

Da se mali državci, kakor sta Rumunija in Bolgarska v primeri z Rusijo, ne bosta mogli kosati z njo, je jasno. Vse nekaj družega pa pomenijo ruske Dardanele za Italijo. Italijanska sredozemska politika teži če ne že za prevlado, pa vsaj za ravnovesjem in išče vedno take grupacije sil, da ima v eni izmed njih vodilno vlogo. Če bodo pa pluli ruski brodovi po sredozemskem morju, se bo treba Italijanom na novo orijentirati. Morali bodo gledati, da se pridružijo taki skupini, ki njihove interese najbolj varuje. Katera skupina je ta oziroma, katera šele bode, o tem naj pa razmišljajo Italijani sami.

Važen dostavek, katerega mi ne smemo prezreti, je pridejal Miljukovem govoru Gurko. Gurko je rekel, da se bode Rusija s posestjo Carigrada združila z Jugoslavi. To je res. Kdor ima Carigrad in njegovo zaledje, je teritorialni sosed Bolgarov, ergo Jugoslavanov. V takem položaju bi mogla Rusija seveda vse drugače vplivati na Balkanu, kakor je doslej in njen vpliv bi segal daleč tja do Adrije. V tem slučaju pa bi postala hrvaško-slovensko ozemlje na eni in srbsko-bolgarsko-rusko na drugi velezanimivo torišče velikanskega kulturnega boja med vztokom in zapadom. Razširjanje zapadne kulture bi nekako v sredi Balkana trčilo na močan jez, odkoder bi se valovi zgrinjali gotovo ne samo naprej, ampak tudi nazaj.

To so samo nekatere črtice, ki naj pokažejo velikanski pomen carigradske posesti v gospodarskem, političnem in kulturnem oziru, pomen, ki se več ali manj tika ne samo Avstrije in

njene balkanske politike, ampak tudi nas Slovencev kot Jugoslavanov zvestih avstrij, stražarjev na jugu še posebej. Kdor bo pa še sam razmišljal o tej stvari, ki je naravnost neizčrpna, bo pa gotovo našel še dovolj drugih zanimivih stvari in ne samo teh, katere nam je bilo mogoče le na kratko in površno omeniti.

Odredbe glede žita in moke.

V uradnem delu današnje številke uradnega lista je objavljena cesarska naredba, s katero se ureja promet z žitom in mlevskimi proizvodi, kakor tudi razglas deželnege predsednika k oklicu, s katerim se na podlagi cesarske naredbe celokupne zaloge žita (pšenice, rži, ovs, ječmena in koruze) ter mlevskih izdelkov vseh vrst (moka, zdrob, ječmenček i. dr.) z današnjim dnem do nadaljnjega uradno zapečatijo.

Svrha te cesarske naredbe je ta, da se zagotovi prebivalstvu v državnem zboru zastopanih kraljevin in dežel pokrite potrebščine krušnih sadežev in moke do prihodnjega pridelka kljub različnim oviram, ki so jih provzročili vojni dogodki.

Ta namen se more ob vladajočih razmerah doseči le s splošno ureditvijo porabe na ta način, da se namesto svobodnega prometa z navedenimi neobhodnimi potrebščinami izvede organizacija, ki omogoči, da se posamezniku da na razpolago le tista množina, ki na podlagi razmerja med razpoložljivimi zalogami in skupnim številom prebivalstva odpade na vsakega posameznika, ki ga treba preskrbeti.

Iz te temeljne misli cesarske naredbe izhaja potreba, da se predvsem ukreneta dve pripravljalni odredbi. To sta: na eni strani zaplomba vseh žitnih in močnih zalog, ki se izvede z dnem razglasitve cesarske naredbe, in na drugi strani natančen popis teh zalog v čim večjem obsegu.

Kakor že omenjeno, je zaplomba z današnjim dnem postala pravomočna. Neobhodno potrebno je, da se celokupno prebivalstvo najnatančneje pokori zaplombenim predpisom; vsi prestopki so podvrženi ostri kazni.

Naši očeti, naši soprogi, naši sinovi, naši bratje se nahajajo že mesece v boju z našimi sovražniki in z obćudovanja vrednim pogumom žrtvujejo za domovino svoje življenje in svoje zdravje. Mi, ki smo v varnem ozadju, imamo sveto dolžnost, da z natančnim izpolnjevanjem odredb, ki jih je ukrenila vlada v interesu splošnosti, našim hrabrim bojevnikom omogočimo, da pribore končno zmago. Spričo tega vzvi-

LISTEK.

Junaški 17. pešpolk.

Stotnik . . . od 17. pešpolka pripoveduje: Začudili in skoro prestrašili smo se, ko nam je došlo povelje, da prekoračimo Karpate ter jo uderemo v Galicijo. Ali bo šlo? smo se povpraševali. Zvečer smo dobili povelje in zjutraj naj že odrinemo. Toda v sili postane vsak sam tehnik, vojskovodja in kar je potrebno. V par urah smo napravili iz desk nosila za konje ter naložili nanje provijant, municijo in drugo. To je bil naš tren. Zgodaj zjutraj smo bili vsi pripravljeni in polni navdušenja. Priti smo morali Rusom v hrbet, zato nismo hodili po potih, saj jih tudi ni bilo, ampak s samo busolo (magnetno iglo) v rokah smo korakali, se vlekli, plezali ali drsali, kakor je bilo potrebno, čez mogočne Karpate. Še ko sem se radi ozeblin vračal, so me nesli čez 1600 m visoke grebene. Bili smo vsi polni poguma, kajti vedeli smo, da je že tak prehod čez gore junáško. S takimi ljudmi, kakor jih ima 17. polk, se pa tudi da vse izpeljati, saj so znani že v celi armadi. Kjer je bilo treba kaj posebnega izvršiti, takoj so pripravili železniške vozove, spravili vanj 17. polk ter ga poslali, da izvrši junáško delo. Zato so pa naši ljudje bili že skoro na vseh bojiščih.

So zares zlata vredni ljudje, toda častnik mora biti pred njimi. V kritičnih položajih upro vsi svoje oči o častnika, samo ena beseda, en migljaj — in kakor levi se zakadijo na sovražnika. Z velikimi naporimi smo prekoračili Karpate, prišli sovražniku v hrbet, ga presenetili ter ali ujeli ali pa zapodili v beg. Prišel sem do v Galiciji, ki smo jo zavzeli, naprej pa nisem mogel, zelo mi je bilo žal, da sem moral zapustiti svojo stotnijo, ki mi je tako udano sledila in se mi tako priljubila. Dve reči naj še omenim. Dobil sem povelje, naj s svojo stotnijo vzamem sovražno baterijo. Posrečilo se mi je, da sem se približal za hrbotom baterije neopaženo; bili smo že blizu, ko nas zapazijo. V kratkem obrnejo topove proti nam, dva koraka pred menoj pade granata ter mi — na mojo žalost — napravi veliko vrzel med moštvo. Vojski upro svoj pogled name, ko vidijo, da se mi ni nič pripetilo in da dajem znamenje naprej, planejo naprej — baterija je bila naša.

Stali smo v bojni črti. Pokalo je na vse strani. Jaz sem stal za malim drevescem, ki bi ga lahko s prsti rok objel. Rusi imajo posebno izveščane strelce za častnike, na svojih puškah imajo pritrjene daljnogledne. Vedel sem, da dobro streljajo, pa Bog me je obvaroval. Priščil krogla ravno v sredo drevesca, pa krogla prederi le toliko deblo, da se je na drugi strani skorja upognila — le en centimeter.

pa bi jo bil imel v čelu; priščil druga krogla nekoliko nižje v višini mojih prs, hvala Bogu, ostala je v deblu. Zares, sam Bog me je obvaroval!

× × ×

Vojni kurat dr. Franc Kulovec.

V uradnem listu čitamo: Z duhovnim zaslužnim križcem na belorodečem traku je bil odlikovan vojni kurat 17. pešpolka dr. Franc Kulovec v priznanje njegovega hrabrega in požrtvovalnega zadržanja pred sovražnikom. Za cel čas vojne aktivirani, vseh vojnih težav navajeni duhovnik se je izkazal četam od prvega trenutka kot zvest svetovalec, pomočnik in prijatelj, ki je delil s polkom vse težave, ga ni zapustil v nobeni nevarnosti in si vedel pridobiti vsa srca. Med številnimi krvavimi boji, ki jih je imel polk doslej, posebno pa pri Grodeku in v strašnih 14dnevnih bojih pri Volči Dolni je bil vedno na obvezovališču, ki se stalo najbolj v ospredju in bilo sovražnemu topovskemu ognju ravno tako izpostavljeno, kakor sprednje čete. Prezirajoč vsako osebno nevarnost je vedno mislil le na svojo plemenito dolžnost, da nudi ranjenim in umirajočim duhovno tolažbo. Njegov vpliv na dobrega duha in notranjo moč moštva mu je pridobil hvaležnost in visoko čislanje celega častniškega zbora, ki je njegovo zasluženost odlikovanje z veseljem pozdravil.

Pismo iz Bulgarije.

PRITISK RAZNIH TUJCEV V BOLGARIJO.

(Izviran dopis »Slovenca«. — A. B.)

Sofija, 16. februarja.

Iz Turčije beže izgnani tujci raznih narodnosti, odkar se je vpletla v vojno. Mnogo njih prihaja dan za dnem v Bolgarijo, katera se je pokazala do sedaj dosti gostoljubna. A ker je med njimi znatno število sumljivih ali celo nevarnih oseb, poleg tega pa tudi mnogo takih, kateri so brez vsakhi pripomočkov morajo Bolgari v lastnem interesu gledati, da se istih iznebijajo, ako so se že naselili tukaj; a za naprej se bodo takim vrata pred nosom zapirala. To je ministrstvo zunanjih zadev naznanilo poslanikom velesil v prestolnici s prošnjo, da to priobčijo konzulom v vseh obmejnih mestih.

Med došlimi so tudi take pošasti, ki prinašajo bombe seboj in so že napravili grozne prizore na nekem solijskem balu, kjer ste padli med drugimi dve nedolžni žrtvi: sin prejšnjega vojnege ministra generala Bojadžičeva in hčer sedanjega vojnege ministra generala Fičeva. To se je seveda zgodilo slučajno; bomba je bila namenjena komu drugemu ali pa sploh vsem na balu navzočim zvečer na pustno nedeljo v mestni kazini. Vtisek je enako pretresujoč.

šenega smotra moramo brez godrnjanja sprejeti majhne težave in motenja v naših življenjskih navadah.

Vsled zaplembe utrpe posestniki zalog v svoji pravici svobodnega razpolaganja precejšnje omejitve.

Posestniki zalog smejo za prehrano članov svojega gospodinjstva (gospodarstva), vključivši posle, od svojih lastnih zalog porabiti le ono množino, ki za glavo in dan ne preseže 240 gramov moke oziroma mlevskih izdelkov ali 300 gramov žita (na mesec 7-2 kg mlevskih izdelkov ali 9 kg žita). V gospodinjstvu s 5 osebami n. pr. se sme dnevno porabiti le 1 kg 200 gramov moke.

Peki in slaščičarji smejo v svojih obratih porabiti za peko le toliko moke, kolikor je potrebno za pokritje neposredne porabe njihovih odjemalcev v območju političnega okraja njihovega bivališča.

Oni, ki moko in druge mlevske izdelke obrtoma proti odškodnini oddajajo tretjim osebam, to so mlinarji, trgovci z moko, konsumna društva, specijalni trgovci in enaki, smejo istotako moko oziroma mlevske izdelke dobavljati le v toliki meri, kolikor je potrebno za pokritje neposredne porabe njihovih odjemalcev v območju političnega okraja njihovega bivališča.

Posestniki poljedelskih obratov smejo rabiti žito za lastno setev in ga v isto svrhu proti potrdilu oddati tudi drugim kmetovalcem.

Posestniki konj smejo od zaloga ovsu, ki se nahaja v njihovi posesti, pokrmiti na dan povprečno 3 kg za vsakega konja.

Samo po sebi se razume, da smejo mlinarska podjetja žito zmlati; ravno tako se smejo dovršiti že začeti transporti v notranjosti države.

Vsled teh določb, ki so v razglasu o zaplembi izrecno navedene, je v zadostni meri zagotovljena preskrba prebivalstva s kruhom in z jedmi, ki se prireajo z moko. Zato je tem strožje zahtevati, da konsum absolutno ne prekorači določenih množin.

Vsaka poraba, ki gre nad navedene določbe, je brez posebnega dovoljenja politične okrajne oblasti (mestnega magistrata) nedovoljena; zato se zaplenjene zaloge žita in moke oziroma drugih mlevskih izdelkov, ne glede na gornje določbe, brez posebnega dovoljenja politične okrajne oblasti (mestnega magistrata) ne smejo predelati, porabiti, pokrmiti, prostovoljno ali prisilno razpečati. Samo po sebi se razume, da politična okrajna oblast (mestni magistrat) tega dovoljenja tam ne bo odrekla, kjer res obstaja potreba za to; vendar se mora prebivalstvo v ogib težkih kazenskih posledic izrecno svariti, da bi prošnja za to dovoljenje opustilo ali se mu izognilo.

Končno bodi iz vsebine cesarske naredbre naglašeno še to, da morajo biti pošiljate žita in moke oziroma drugih mlevskih proizvodov, ki naj se prepeljejo po železnici, opremljene s posebnim prevoznim potrdilom, ki ga izda politična okrajna oblast (mestni magistrat).

Zaplembenim odredbam bo neposredno sledil popis vseh zaloga; pridržimo si, da v bližnjem času priobčimo kratko splošno razumljivo pojasnilo o načinu, po katerem se bo v deželi izvršil popis zaloga.

× × ×

Takim hudodelcem, došlim od koderkoli, se morajo enkrat za vselej vrata v Bolgarijo zapreti, kjer doslej še nismo doživeli takih groznih prizorov. A tudi policija se bode morala reformirati v provinciji in v stolici, kakor to zahtevajo vladni in opozicijski listi.

Ministrstvo pa je storilo najodločilnejši korak s tem, da je pisalo precej po tem atentatu note do poslanikov velesil, v kateri stoje sledeče vrste:

»Bolgarski begunci iz Makedonije, vzhodne Trakije in Male Azije prihajajo vsak dan v velikih množicah. Vzroki bežanja niso odvisni od bolgarske vlade. Ona te ljudi komaj nastanjuje in za silo podpira v njihovi revščini. Še več, večina teh beguncev-Bolgarov je brez dela, živijo samo od državne in zasebne milostinje.

Pri tem položaju provzroča pritisk tujih podanikov, izgnanih iz Turčije in željnih ostati v Bolgariji, velike težave oblastim, katere komaj dajo preskrbe beguncem-Bolgarov.

Vsled tega je bolgarska vlada primorana prepovedati izgnanim tujim podanikom iz Turčije, da bi se naseljevali v Bolgariji. Največ kar more storiti, da si ohrani dobro ime kot gostoljubna dežela, je to, da jim dovoli, da stanujejo v Bolgariji, dokler se pripravijo posebni vlaki, kateri jih bodo prepeljali v njihovo domovino. V vsakem slučaju pa morajo imeti potrebnih sredstev za svojo prehrano.

Takšno »preseljevanje narodov« v sedanjih kritičnih časih je podobno beganju celih jatov ptic pred — hudo uro. Zdi se nam, da se taka bliža na Balkanu. Med Turčijo in Grčijo so strune do skrajnosti napete. Ako počijo, razlegal se bode tressek daleč po Balkanu in odmeval po soslednjih deželah.

Danes je bil nabit na vogalih naslednji

Razglas

z dne 24. februarja 1915. leta

o zagotovitvi preskrbljevanja z žitom in moko.

Namera naših sovražnikov nas izstradati se mora na vsak način preprečiti. V ta namen so se s cesarskim ukazom, ki je danes objavljen v državnem zakoniku, ukrenile navedbe, ki zagotavljajo našo preskrbo z žitom in moko do prihodnje zetje.

S tem cesarskim ukazom se devajo vse zaloge žita (pšenica, rž, ječmen, oves in koruza) ter mlinski izdelki vsake vrste (moka, zdrob, ječmenček [ješprenj] i. dr.), izvzemši otrobe, same zase ali mešane, zmlatene ali nezmlatene, kolikor niso v posesti države ali vojaške uprave,

z današnjim dnevom, dokler se ne ukrene drugače, pod zaporo.

Od danes naprej se pod zaporo dane zaloge brez oblastvenega dovoljenja ne smejo niti podelovati, porabljati ali pokladati, niti prodati.

Da se založi najnujnejša potrebščina, so v omenjenem cesarskem ukazu določene primerne izjeme.

Vsakdo je dolžan skrbeti za to, da se ohranijo njegove zaloge.

Kdor svojevoljno razpolaga z zalogi, dejanimi pod zaporo, izven določenih izjem ali ravna proti dolžnosti ohraniti jih, tega čaka huda kazen.

C. kr. namestnik (deželni predsednik).

× × ×

DOLOČITEV MNOŽINE MOKE ZASEBNIKOM NA OGRSKEM.

Budimpešta, 23. februarja. (Kor. ur.) Budimpeštanski magistrat je sklenil, da se dožene zaloge moke pri zasebnikih. Vsaka rodbina sme obdržati zalogo za 6 mesecev in sicer tako, da pride mesečno na vsako glavo 6 kg. Oblast si pridrži pravico, da razlasti prevelike zaloge zasebnikom proti odškodnini in da jih razdeli tistim, ki z moko niso preskrbljeni.

ZABELEŽENJE ZALOG NA DUNAJU.

Dunaj, 23. februarja. (Kor. urad.) Na Dunaju ustanove 280 oddajnih mest, ki poslujejo od 1. do 5. marca. Zabeleženje izvede 1400 do 1500 učiteljev.

Vojska z Rusi.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Odbiti ruski napadi v Karpatih. — Uspehi hrvaških čet južno od Dnjestra.

Dunaj, 23. februarja. Uradno se poroča: Na Rusko-Poljskem se ni nič posebnega zgodilo.

Megleno vreme je v zahodni Galiciji oviralo delovanje artiljerije in druge boje.

Na karpatski fronti smo razbili ruske napade na običajen način z znanimi izgubami za sovražnika. 7 častnikov in 550 mož smo ujeli.

Boji južno od Dnjestra se nadaljujejo. Na bojišču se je posrečilo hrvaškim četam, ki so se že mnogokrat odlikovale, z uspešnim napadom vreči Ruse iz več krajev, osvojiti višine, katere je sovražnik močno zasedel in pridobiti na ozemlju.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Nemci odbili nov ruski napad pri Grodnu. — Število v pozimski bitki zaplenjenih topov se je zvišalo na 300.

Berolin, 23. februarja. Veliki glavni stan: Rusi so s svojimi hitro zbranimi, nanovo sestavljenimi silami poskusili sunek od Grodna v severozahodno smer, ki se je pa izjalovil z uničujočimi izgubami. Število zaplenjenih topov iz zasledovanja po pozimski bitki v Mazurih se je zvišalo na 300, med njimi 18 težkih.

Severozahodno od Osovjeca, severno od Lomze in pri Prasnyszu še trajajo boji.

Ob Visli vzhodno od Plocka sino prodrli dalje v smeri proti Wyszogrodu.

Na Poljskem južno, od Visle smo odbili napad ruske divizije proti našim postojankam ob Ravki.

Najvišje armadno vodstvo.

RUSKO URADNO POROČILO O NEMŠKI MAZURSKI ZMAGI.

Amsterdam, 23. februarja. Petrogradski brzojavni urad razširja sledeče 21. t. m. datirano uradno poročilo o ruskem porazu v Mazurih: Ko se je prepričal nemški generalni štab z večjimi trdovratnimi napadi, v katerih so bile izgube strašne, da nas ni mogoče pregnati z levega brega Visle, je pričel koncem januarja izvajati

nov načrt. Ko so se ustanovili novi armadni zbiri v Nemčiji in ko so pritegnili še druge armadne zebre z zahoda, je Nemčija vrgla po svojem izbornem železniškem omrežju veliko vojno silo v vzhodno Prusijo, da porazi našo 10. armado, ki se je nahajala v močno ojačenih postojankah ob Angerappu in ob mazurskih jezerih. Vodstvo nemške armade je odposlalo tudi del svojih čet iz vojnih črt ob Bzuri in ob Ravki na desni breg Visle, da zagotovi uspeh svojih nameravanih operacij. Že 4. februarja se je zapazilo, da se zbira nemške čete, a šele čez nekaj dni so dognali, kako obsežne operacije da nameravajo izvesti Nemci. Ruski poveljniki so sklenili, da zberejo rusko armado ob meji in da se umaknejo še bolj proti Njemenu nazaj, da morejo zbrati potrebne sile pravočasno na vzhodnopruski vojni črti in da morejo vzdržati sovražnikov pritisk. Morali so se umakniti, ker ni tam dovolj železnice. Ko so se izvajale navedene operacije, je pa grozila desnemu krilu 10. ruske armade številna sovražnikova sila, ki je prodrla naprej, da jo obkoli in jo prisili, da se je morala jako hitro umakniti proti Kovnu. Ker se je hitro operiralo, ni bilo več krilo sledečega zbora zavarovano in je zašlo v skrajno težaven položaj, ki so se mu izognili le nekateri ločeni oddelki. Ostali zbiri 10. armade, ki so se vztrajno prebili, so se počasi umikali in hrabro odbijali in zadajali velike izgube sovražniku, ki je napadal. Operacije je zelo zaviral globok sneg, avtomobili zato niso mogli voziti, tren je zato zaostal in ni več dosegel kraja, ki mu je bil določen. Naše čete na levem krilu 10. armade so se umikale počasi, korak za korakom in so se upirale sovražniku devet dni na poti, ki se sicer lahko prehodil v štirih dneh. Naše čete so prišle dne 19. februarja z bojišča, umaknile so se proti Avgustovu, kjer so zasedle določene jim postojanke. Nemška bojna črta se je razvila medtem v okolici Osovjeca na potih od Lomze v Eakebno severno od Kadzialja. Na nekaterih krajih so bili opisani boji zelo trdovratni.

POROČILO RUSKEGA GENERALNEGA ŠTABA.

Petrograd, 23. februarja. Rusko uradno poročilo se glasi: V Galiciji je prešel sovražnik dne 19. in 20. t. m. severno od Zakliczyna v ofenzivo, bil pa je po trikrat obnoven poizkus odbiti. Boji med Mezolaborzem in spodnjim Sanom se nadaljujejo. Novi napadi Nemcev na višine Koziove in pri Neurozanki so bili vsi odbiti. Naše čete so se polastile višin jugovzhodno od Dukle, severozahodno od Seneczowa. V južni Galiciji je sovražnik zasedel Stanislaw (?).

IZGUBE RUSOV V ZADNJIH BOJIH.

Curih, 23. februarja. Poročevalec lista »Sera« poroča, da so ruske izgube, odkar se je vnovič pričela avstrijska ofenziva v Karpatih, najtežje v celih vojski. Celi ruski polki so uničeni. Samo število mrtvih v zadnjem tednu znaša 60.000.

UČINEK NAŠIH MOTORNH BATERIJ.

Curih, 23. februarja. Vojni poročevalec lista »N. Züricher Ztg.« poroča o izbornem učinkovanju avstrijskih motornih baterij in pravi, da sta dva strela zadela v 250 mož močno rusko skupino, ki je spravljala naprej svoje topove. Ko je izginil prah in dim, so videli, da niti en mož ni ostal živ.

× × ×

VARŠAVA V TEMI.

Krakov, 23. februarja. »Kurjer Warszawski« poroča, da so 27. januarja v Varšavi prepovedali razsvetljavati reklamne deske in trgovska izložišča. Preizkušajo tudi popolno temo; prebivalci morajo tako zadelati okna, da se ne vidi svetloba.

× × ×

BOJI OB REKI NIDA.

O zadnjih bojih ob reki Nida poroča neki vojak: Več tednov je bilo precej mirno, le topovi so gromeli. Ukazalo se nam je, naj uvedemo ponoči boj in napademo sovražnika popolno. Noč je lepa; od sovražnikovih postojank smo oddaljeni približno 2000 korakov. Rusi so mirni, gotovo ne slutijo, da jim hočemo kratiti nočni počitek. Posamezni oddelki se razvrste že pred polnočjo in se zbero kakih 500 korakov pred strelskimi jarki. Ne morem razločevati posameznih vojakov, tako se znaajo prilagoditi snegu. Napasti se morajo najmočnejše sovražnikove postojanke. Točno ob 12. uri ponoči prično pokati puške na našem desnem krilu; čez nekaj sekund že pokajo puške na naši celi bojni črti; na krilih raglajo strojne puške; kmalu gromi tudi topovi. Nepričakovano naše streljanje brezdvomno presenetli sovražnika, ker pet minut ne odgovarja našemu ognju; šele pozneje čujemo gromenje sovražnikovih topov. Naše kroglice dobro zadevajo, dasi je temno. Čez 40 minut se pojavijo na naši strani tri luči. Naši nato prenehajo streljati, a tudi Rusi več ne streljajo, ker ne vedo, kaj da nameravajo naši.

Sovražnika smo hoteli uveriti, da hočemo priti do mostu, ki vodi čez Nido. Čez pet minut prično ruski topovi silovito obstreljevati most, da nam zabranijo namišljen prehod čez most. Svoj namen smo v tem trenutku dosegli; naši ogenj iz pušk smo polagoma ustavili, naši oddelki se vračajo v svoje strelske jarke; ob dveh je zopet vse mirno.

× × ×

VELIKANSKE BITKE V GALICIJI.

Budimpešta, 23. februarja. Posebni poročevalec lista »Pesti Hirlap« poroča: Boj za Stanislaw divja z največjo silovitostjo. Rusi pošiljajo rezervo za rezervo v bojno črto in z največjo trdovratnostjo branijo svoje postojanke. Višine pri Stanislawu imajo močno zasedene, ker hočejo za vsako ceno preprečiti prodiranje našega desnega krila, kojega pritisk bi močno čutili. Vztrajni napadi naših čet so pa že precej omajali ruske pozicije in boj se pričinja za nas ugodno razvijati.

Močne sile so vrgli Rusi proti Wyszogowu, kjer se vrši boj tudi na čezdalje širši fronti. Rusi neprestano napadajo in poskušajo, ojačeni z novimi rezervami, s ponočnimi napadi pridobiti na prostoru. Vendar smo dozdale vse ruske napade krvavo odbili.

Pri Dukli se položaj ni izpremenil. Obojestranske sile so postale enake. Položaj se bo šele izpremenil, če se doseže na vzhodnem delu karpatske črte odločilen uspeh.

BOJI PRI TARNOVU.

Krakov, 23. februarja. »Naprzód« poroča: Okolica Tarnova je v zadnjih bojih strašno trpela. V mestu Wojnicz je zgorela polovica hiš. Rusi so oplenili cerkev in več hiš. Ravno tako izgledajo sosednji kraji Nikolajewice, Letowice, Zakrzow, Luchanowice, Olaszyna.

GOSPODARSKO STANJE V ZAHODNI GALICIJI.

Dne 13. do 15. t. m. je odbor karpatskih kmetijskih strokovnjakov obiskal vse važnejše kraje v okrajih Limanova, Novi Sonč, Grybow in Bochnia. Odbor se je prepričal, da imajo kmetje splošno še zadosti živeža, posebno krompirja in zelja. Žita ni zadosti, zlasti še, ker je mnogo žita, ki so ga kmetje zakopali v zemljo, segnilo. Zelo se je zmanjšalo število živine. Volov, konj in svinj je ostalo manj kot eno petino prejšnjega števila; krav je nekoliko več. Sena in ovsu bo kmalu popolnoma zmanjkalo. Iz tega sledi, da se bo moglo spomladati polje obdelovati le z izredno državno in deželno podporo. Če se pa polje ne obdela, potem preti lakota.

× × ×

IZ PRZEMYSLA.

»Nowa Reforma« 22. t. m. je po zračni pošti prejela naslednji dopis, spisan v februarju: Drugo obleganje se je začelo začetkom novembra; dne 5. novembra se je odpeljal zadnji poštni avtomobil iz mesta. Kljub obleganju je v mestu normalno življenje. Vsak dan dobivamo radiotelegrafične vesti v poljskem, nemškem in ogrskem jeziku. Vsako nedeljo igra pred mestno hišo vojaška koncertna godba, pogosto spremljana od topovskih strelcov. V kavarnah in prodajalnah je živahno.

Prve dni decembra so hoteli ruski letalci v mesto metati bombe, a brez uspeha. Naše baterije na griču »Zniszenie« vselej obstreljujejo letalce in jih preženejo. V mestu je ostalo okoli 15 tisoč civilnega prebivalstva. Red je vzoren. Lakote ni. Trdnjavsko poveljstvo je do civilnega prebivalstva prijazno in mu prodaja živila iz vojaških zaloga. Za ubožnejše se je uredilo nekoliko cenjenih kuhinj. Posebno skrbi za ljudstvo okrajni glavar Zeleski.

Naši letalci poletijo večkrat iz mesta in nam prinašajo mnogo pošte. Doživeli smo mnogo velikih zgodovinskih trenutkov. Poglavitni dogodki so: 5. novembra drugo obleganje. V prvi polovici novembra je neki naš letalec poškoval dva ruska letalca. V drugi polovici novembra več zmagovitih izpadov posadke. 1. decembra so se prvič pojavili ruski letalci nad mestom, a brez uspeha. V drugi polovici decembra manjši boji okoli trdnjave; zaplenili smo nekoliko strojnih pušk.

V mestu se prireajo diletantske gledališke predstave in koncerti. Odprta je gimnazija in ljudska šola.

TEŽKE RUSKE IZGUBE PRI PRZEMYSLU.

Berlin, 23. februarja. »Nationalzeitung« poroča: Moskovski listi pišejo, da so se vršili okoli Przemysla hudi boji, katerih so se na ruski strani udeležili tudi zrakoplovci. Branilcem posebno dobro služijo obsežne umetne ovire na predtrdnjavskem ozemlju, n. pr. volčje jame, žične ovire, španski jezdeci itd. Pri zadnjem naskoku na utrdbi so imeli posebno težke izgube. Težki trdnjavski topovi Avstrijcev so izborni učinkovali.

POLOŽAJ NA KARPATSKI FRONTI.

Bitka južno od Dnjestra poteka ugodno za naše orožje. Predvčerajšnjim delnim uspehom naših čet, ki so vrgle močno sovražno skupino nazaj, ujele 2000 Rusov in zaplenile 4 topove in mnogo drugega vojnega materiala, se je priklopila za nas ugodna delna odločitev. Hrvaški polki so vrgli močne sovražne čete iz več krajev in osvojile močno zasedene postojanke na višinah. Pridobitev ozemlja mora biti precejšnja. Vsota delnih uspehov, kakor znano, odločuje o izidu bitke. Kakšen štadij je dosegla bitka med Stanislavom in Kolomejo južno od Dnjestra, ki je v polnem teku, ni znano.

V vzhodnih Beskidih in gozdnih Karpatih puste naše čete, da se zelo močne ruske sile približajo našim utrjenim postojankam, odkoder potem odneso krvave glave. Ruske izgube bodo najbrže kmalu enako visoke, kot so bile svojočasno pri prvem obleganju Przemysla.

X X X

ŠVICARSKI GLAS O RUSKEM PORAZU.

Bern, 24. februarja. »Bund« piše: Včeraj je uradno nemško poročilo pritisnilo pečat pod uničenje ruske narevske armade. Ruska poročila potrjujejo s tem, kar pišejo in kar zamolče, nemško poročilo. Ruska sila se je tedaj zmanjšala za 250.000 mož. Material celotne armade je izgubljen.

X X X

»HINDENBURG SREDI MARCA ŠE NE BO GOTOV.«

List »Deutscher Sport« pripoveduje: Enega najbolj znanih častnikov zmagovalcev pri dirkah, ki je že odlikovan z železnim križcem I. razreda, je maršal Hindenburg, ko je častnik prišel v Berlin, povabil na kosilo. Hindenburg je častnika spomnil, kako je kot poveljnik v Devinu večkrat imel priliko, da mu je izročil na dirkah zaslužene nagrade. Nato je častnik vprašal Hindenburga, ali misli, da bo mogel prisostvovati dirkam dne 14. marca t. l. Hindenburg je nekoliko pomislil, nato pa odgovoril: »Do tega časa Hindenburg še ne bo gotov.« Dostavil je pa, da častnik tedaj lahko dobi dopust.

X X X

V VZHODNO PRUSIJO SE BEGUNCI LAHKO VRAČAJO.

Königsberg na Pruskem, 24. februarja. (Kor. ur.) Deželni glavar province vzhodne Pruske kot državni komisar za begunce poroča, da se sedaj begunci lahko vračajo tudi v okrožja Sensburg in Insterburg, mesto in dežela Haydekrug.

X X X

PRESTOLONASLEDNIK ZOPET ODPODOVAL NA BOJIŠČE.

Dunaj, 23. februarja. Nadvojvoda prestolonaslednik Karel Franc Jožef se je odpeljal danes dopoldne zopet na bojišče.

X X X

CELA RUSIJA V VOJNEM STANJU.

Kodanj, 23. februarja. Petrogradski listi poročajo, da se je tudi za izvenevropsko Rusijo proglasilo vojno stanje.

X X X

KAZNOVANI RUSKI VELEPOSESTNIKI.

Krakov, 23. februarja. Trem veleposetnikom v baltičkih provincih so vzeli vse dvorne časti, ker so skrivali svoje konje.

ZASEDANJE PRUSKE POSLANISKE ZBORNICE.

Berlin, 23. februarja. (Koresp. urad.) Notranji minister je poročal, da so izdali v vzhodni Prusiji do 1. februarja 32 mil. 700.000 mark podpor. Rešili so na to proračun državnega ministrstva in več manjših proračunskih postavk.

OBSOJENI ČLANI NEMŠKEGA MORNARIŠKEGA DRUŠTVA V RUSIJI.

Curij, 23. februarja. (Koresp. urad.) »Neue Zürcher Ztg.« poroča iz Rige: Včeraj so bili sojeni člani nemškega mornariškega društva. Prisodili so jim 8 mesečni do enoletni trdnjavski zapor. Knjižničar Jurija Jonka so poslali že prej v Sibirijo.

Slovenci v Przemyslu.

Po letalni pošti je došlo naslednje pismo: Draga ženka! Sporočam Ti, da sem hvala Bogu še živ in zdrav. V naslednjem Ti navedem imena onih mojih vojakov-tovarišev, ki se nahajajo pri meni na utrdbi in prosim uredništva slovenskih listov naj to priobčijo, ker vsak posameznik ne more pisati domov. Prosi tudi v uredništvu, naj v časopisu pripomni, da se prosi za ponatis v goriških in drugih slovenskih časopisih.

Zdravi smo vsi in tudi ne trpimo preveč vsled zime. Je precej ugodno vreme.

Poljubi mi otročiče v mojem imenu, pozdravi vse moje domače in vse znanke, prejmi pa tudi Ti največ poljubov in pozdravov iz tujine od Tvojega Ivana Rihar, računski podčastnik I. razreda iz Sp. Šiške 111 pri Ljubljani. Vse svoje domače pozdravljajo: Četovodja Saksida Silv. iz Prvačine, desetnik Bratkovič Mihael iz Renč, desetnik Samsa Anton iz Trnovo-Ilirska Bistrica, topničarji: Saksida Franc iz Prvačine, Batistič Vincenc iz Mirna, Čermelj Franc iz Dobravlj, Černič Franc iz Mirna, Dovžan Gašpar iz Mojstrane, Flajnik Matija iz Vinice, Formasari Anton iz Luchiniko, Kunstelj Franc iz Poljšice-Gorje, Humar Andrej iz Gorice, Jagodnik Pavel, Trnovo-Ilir. Bistrica.

Kdo bo poljski kralj?

Londonska »Morning Post« poroča, da se je sklenilo imenovati nadvojvodo Štefana za kralja Poljske.

Predsedstvo poslaniške zbornice pri ministrskem predsedniku.

C. kr. korespondenčni urad poroča dne 23. t. m.: Predsedstvo poslaniške zbornice in sicer predsednik dr. Sylvester in podpredsedniki dr. German, Jukel, Pernerstorfer, Romanczuk in Zdarsky so se danes razgovarjali z min. predsednikom, grofom Stürgkhom, in sicer predvsem o cenzuri časopisja. Ministrski predsednik opozarja, da se časopisje omejuje zdaj le začasno in naglašja, da o načelni po vojnem stanju povzročeni omejitvi ne morejo obstajati načelna nasprotstva naziranj. Glede na obseg cenzure je min. predsednik prepričan, da vlada, v kolikor ji je mogoče vplivati, ni prekoračila svojega delokroga. Glede na popolno enotno in enakomerno izvajanje cenzure opozarja, da izvaja več sto organov cenzuro časopisja v monarhiji. Načelno je voljan, da pospešuje stremljenje po večji enotnosti in da podpira kolikor le mogoče časopisje v tehničnem oziru. Kar tiče preskrbe z živili, opozarja na današnjo cesarsko odredbo in pričakuje, da se z dobavo koruzne moke kmalu odstrani pomanjkanje surogatne moke. Peča se nadalje s pripravami, da se dobe delavske sile za obdelovanje polja spomladi. Kar tiče želje o kratkem vojnem zasedanju državnega zbora, naglašja ministrski predsednik: važni in tehtni razlogi, vsled katerih se je, ko je izbruhnila vojska, zaključil državni zbor in deželni zbori, kar je sprejela javnost splošno brez ugovora, obstajajo še zdaj in se niso izpremenili. Vlada ne more prevzeti odgovornosti za sklicanje državnega zbora v nobenem oziru. Ministrski predsednik sodi, da če gospodje resno vse pretehtajo, se morajo z njim skupno prepričati, da je danes in v bližnji bodočnosti najvišja in najvažnejša naloga vse sile v naši državi složno in brez ozira na strankarske boje in na posebne vidike dovajati obrambi domovine in vztrajati, dokler se ne doseže časten konec. Končno izjavi min. predsednik, da hoče posredovati pri pristojni oblasti, da se pospeši vojaško kazensko postopanje proti prizadetim civilnim osebam.

Brezuspešne grožnje tropsorazuma v Bolgariji.

Sofija, 23. februarja. (Kor. urad.) Z merodajne strani se čuje, da so tukajšnji poslaniški tropsorazuma vnovič pozvali Bolgarijo, naj se takoj prikloni tropsorazumu in poseže v vojsko. Grozili so z ruskim vpadom. Bolgarska vlada je vnovič izjavila, da je trdno odločna ohraniti nevtralnost.

Poleti Zeppelinovih zrakoplovov nad Severnim morjem.

Rotterdam, 23. februarja. Iz Kodanija in iz drugih mest se brzojavlja, da so opazovali Zeppelinove zrakoplove. Kapitan v Rotterdam došlega parnika »Helena« poroča, da je videl 19. t. m. 40 milj od Hakksa Zeppelinov zrakoplov »L 5«. Vozilo se je v zrakoplovu 15 min in več topov. Zrakoplov je dajal znamenja podmorjskim čolnom, ki jih na parniku niso mogli zapaziti.

Amsterdam, 23. februarja. Zadnji obisk nemških letal na Angleškem je bil resnejši, kot je poročal Reuter. Poleg Braintree in Colchestra so metali bombe na Chelmsfort in Coggeshall. Letalci so nato izginili čez morje. V Colchestru je bila zadeta vojašnica in tri vile razrušene.

Turčija v vojski.**BOJI NA KAVKAZU.**

Carigrad, 23. februarja. (Kor. urad.) Agence telegraphique Milli izve iz Erzeruma, da so bili ruski napadi na ozemlju vzhodno od Artvina z velikimi izgubami za sovražnika odbiti in da so turške čete pregnale Ruse z višin v okolici Elimali. Turki so uplenili pri tem veliko vojnega in telefonskega materiala.

TURŠKI UJETNIKI V RUSIJI.

Listi prinašajo z dne 17. t. m. poročilo iz Petrograda, da je bilo tega dne odposlanih s Kavkaza v notranjost Rusije 49.000 turških ujetih vojakov in 527 častnikov.

Podmorski boji proti Angliji.**ADMIRAL BEHNKE O AKCIJI PODMORSKIH ČOLNOV.**

Kodanj, 23. februarja. Berlinski dopisnik »Associated Press« je imel razgovor z nemškim admiralom Behnke, ki je med drugim izjavil: Od akcije naših podmorskih čolnov pričakujem največega uspeha, tako da bomo s tem v znatni meri pospešili konec vojske. Posebno bi rad poudaril, da nemško brodogradništvo nikakor nima namena škoditi trgovini nevtralnih držav, pravtako ne nameravamo na katerikoli način kratiiti pravice posameznih držav na odprtem morju.

KAKO DALEČ SEGA NEMŠKA BLOKADA NA SEVERU.

Berlin, 23. februarja. (Kor. urad.) Da se odstranijo nastali dvomi glede obsega z uradnim razglasom z dne 4. februarja kot vojno območje proglašanih voda krog Velike Britanije proti severu, se z merodajne strani javlja Wolffovemu uradu, da leže Okneyski otok (kakor tudi luka Kirkwall) in Shetlandski otoki v območju vojnega polja, da pa je prevoz na obeh straneh Faröerskih otokov nevaren.

ZAPRTA PRISTANIŠČA V KANALU.

Milan, 22. februarja. Listi poročajo iz Londona: Od 21. februarja nadalje so v Kanalu zaprta vsa pristanišča za plovbo. Francoskim pristaniščem v Kanalu povečujejo angleški poveljniki.

AMERIŠKI ODGOVOR NA NEMŠKO NOTO.

Berlin, 23. februarja. (Kor. ur.) Kakor izve Wolffov urad, je ameriška vlada na znano nemško noto danes odgovorila z različnimi predlogi, ki so predloženi na merodajnem mestu v pogled.

AMERIŠKE TORPEDOVKE V ANGLEŠKIH VODAH?

Berlin, 24. februarja. Dobro poučeni krogi poročajo, da namerava ameriška vlada poslati nekaj ameriških torpedovk v angleško morje, ki je proglašeno kot bojišče.

SEVERNA AMERIKA IZDELUJE 75 PODMORSKIH ČOLNOV.

Washington, 23. februarja. (Kor. ur.) Senat je sprejel mornariški zakon, da se napravi 75 novih podmorskih čolnov.

ANGLEŽI POGREŠAJO TRI TRANSPORTNE PARNIKE.

Rotterdam, 22. februarja. V Londonu skrbje za usodo treh angleških transportnih parnikov, ki bi se bili morali pripeljati v soboto v Havre. Mogoče je, da vsled nevarnosti min vozijo bolj v zapadni smeri.

Kodanj, 20. februarja. »Politiken« poroča iz Londona: Veliko britskih prstovoljcev se brani vožnje na Francosko, ker se boje nemških podmorskih čolnov.

NEMŠKI PODMORSKI ČOLN POTOPIL ANGLEŠKI VOJAŠKI PREVOZNI PARNIK.

Berlin, 23. februarja. (Kor. ur.) Včeraj popoldne je pri Beachy Head nemški podmorski čoln potopil angleški parnik 192, za prevoz čet.

ZOPET POTOPLJEN PARNIK.

Milan, 23. februarja. »Corriere della Sera« poroča: V nedeljo zvečer je nemški podmorski čoln v Irskem morju v bližini Belfasta potopil angleški premogovni parnik »Dunshire«. Posadko je rešil podmorski čoln.

IZOSTALE POŠTNE LADJE.

Haag, 23. februarja. Od četrtka naprej je Nizozemska brez vsake angleške pošte. Zeelandske parnike so iz neznanega vzroka pridržali na Angleškem.

OMEJEN ŽELEZNIŠKI PROMET NA ANGLEŠKEM.

Amsterdam, 22. februarja. Vsled omejenega osebnega prometa vozi samo v Londonu vsak dan 320 vlakov manj.

LONDON SE PRESKRBUJE Z RIBAMI.

London, 23. februarja. Vsled blokade se ves London preskrbuje z ribami. Samo včeraj so prodali 100 ton rib. V mirnih časih so v Londonu cel teden prodali komaj 100 ton rib.

SLANINA ZA ANGLIJO.

Amsterdam, 23. februarja. (Kor. ur.) Glasom nekega časniškega poročila iz Denbosh, je vozil ondi skozi proli Vlis-singenu dolg vlak s 43 tovornimi vozmi, naloženimi s slanino. Slanina je namenjena na Angleško, kjer stane sedaj funt slanine 2 šilinga.

ANGLEŠKE OBDOLEŽITVE.

Haag, 23. februarja. Kljub izjavi kapitana norveškega parnika »Belridge«, da je njegova ladja zadela na mino, objavlja angleška admiraliteta uradno, da so se na krovu ladje našli železni drobeci, ki dokazujejo, da je bila ladja torpedirana.

NIZOZEMSKI GLAS O USPEHU NEMŠKIH ODREDB NA MORJU.

Amsterdam, 23. februarja. (K. ur.) »Handelsblaatt« piše med drugim: En uspeh je nemška grožnja s podmorskimi čolni na vsak način dosegla, ker, da si sicer poštna zveza med Anglijo in kontinentom ni popolnoma ustavljena, je vendar postala zelo slaba. Radi tega ne dobimo ne le nobenih časopisov iz Anglije, marveč je prenehala tudi vsaka zveza s Francijo, kakor tudi z Južno Afriko in Ameriko. Parniki, ki so doslej opravljali to službo, niso vstanu redno voziti, ker se boje podmorskih čolnov. Tudi poštni in osebni promet med Francijo in Anglijo je zadnje dni moten. Uslužbenci holandske paroplovne družbe, ki so včeraj zahtevali znatno zvišanje plač, so sprejeli ponudbo družbe. Parnik Zaanstroom še danes odpluje v London, parnik Rynstroom pelje v Hull.

Kako je s kruhom v Berlinu.**Krušne znamke.**

V ponedeljek 22. t. m. so zagospodovale v Berlinu krušne znamke. Za kos kruha ena krušna znamka — 25 g — 50 g — 100 g: odrezek za odreskom odpade od znamke. Treba bo zelo varčevati, da bo zadostovalo za sedem dni štiri funte moke ali kruha. Nedelja je bila zadnji dan proste prodaje kruha. Seveda so si ljudje nakupovali, kolikor so pač mogli. Seveda je bilo to nezmislno, ker kruh ni prekajeno meso, da bi se ga moglo dalj časa hraniti.

V berlinskih hotelih

se je preskrba s kruhom vršila brez težav. V Berlinu stanujoči gosti so morali prinesiti seboj krušne znamke, če so hoteli dobiti kruh. Tujci pa so prejeli dnevne znamke, datirane z dotičnim dnem, za katere so dobili 270 g kruha za cel dan.

Cene kruha.

Vojna žemlja stane 6 fenigov, kilogram kruha 50 fenigov, poldrugi kg 75, dva kg 1 marko.

Na dvoru ni izjeme.

Predpisi za prodajo kruha veljajo tudi za dvor. Kakor izvemo, ni med meščanskim in dvornim gospodinjstvom nobene razlike glede preskrbe s kruhom. V cesarskem gradu, kakor tudi v drugih palačah dobi vsak član krušno znamko. Brez te ne dobi nihče kruha od najvišjih dostojanstvenikov do zadnjega sluga. Enako je urejena preskrba s kruhom tudi pri članih cesarske rodbine.

Boji na zahodu.**Nemško uradno poročilo.**

Obstreljevanje trdnjave Calais. — Odbiti francoski napadi.

Berlin, 23. februarja. Veliki glavni stan: Trdnjavo Calais smo v noči od 21. na 22. t. m. izdatno obmetavali z zračnimi bombami.

Francoski so včeraj v Champagni pri Perthesu in severno od tega kraja iznova napadli, četudi z zmanjšano silo. Vsi napadi so se ponesrečili v našem ognju.

Pri Ailly-Apremontu smo Francoze, ki so izprva imeli manjše uspehe, vrgli nazaj v njih postojanke.

V Vogezi smo v naskoku vzeli Sattelkopf severno od Mühlbacha.

Sicer ni nič posebnega.

Najvišje armadno vodstvo.

Francosko uradno poročilo.

Genf, 22. februarja. Uradno francosko poročilo 21. februarja ob 3. popoldne izjavi: Belgija. Nekaj akcij pehote v ozemlju Yperna. Vzeli smo nazaj dele nekega jarka, ki ga je bil trenutno zasedel sovražnik. Potrjuje se, da so pustili Nemci na bojišču več sto mož; naše izgube niso visoke. V Champagni smo držali, kar smo pridobili. Dva koncem včerajšnjega dne podvzeta sovražnikova protinapada sta se izjalovila. Vogezi. Odbili smo tri napade; enega na severnem bregu reke Hecht, dva na južnem bregu. Izvedli smo nato protinapad. Boj se nadaljuje.

Poročilo ob 11. uri zvečer: Med morjem in Lyso so se vršili artiljerijski boji; ogenj naših topov je izborno učinkoval. V

Champagni smo odbili sovražni napad in nato zasledovali sovražnika. Na ostali fronti smo odbili dva napada. Vnovič smo napredovali, posebno severno od Le Mesnila, kjer smo zaplenili dve strojni puški in ujeli okoli 100 Nemcev. Pri Epargesu so Nemci vdružili napadli, da bi nam vzeli pred dvema dnevoma osvojene postojanke. Protinapad se je popolnoma ponesrečil.

»Zeppelinov« napad na Calais.

Kodanj, 23. februarja. »Berlinske Tidende« poroča: Zeppelinov zrakoplov je včeraj preletel Calais in vrget v mesto 7 bomb. Pet oseb je ubitih.

Genf, 23. februarja. Nemški letalci so z bombami tako razrušili železniško progo, da je promet na črti Calais-Dünkirchen-Hazebrout-Saint-Omer prekinjen.

Nemški uspehi na Flanderskem.

Amsterdam, 23. februarja. »Tijd« poroča iz Dünkirchna: Vsled hudih nemških napadov zadnjih dni so morali zavezniki zapustiti Bullyengshelle zahodno od Lensa. Ob Yseri in Lysu se vrše silni boji v smeri proti Warnetonu.

General Pau na polovanju.

GENERAL PAU V BUKAREŠTU.

Bukarešt, 22. februarja. General Pau je danes došel v Bukarešt. Do Unghenija mu je prišel nasproti poseben vlak, v katerem se nahaja posebna ruska komisija, ki jo je poslal car. General Pau bo ostal v Bukareštu eden ali dva dni, nato bo pa nadaljeval vožnjo v Petrograd.

GENERAL PAU V SRBIJI.

Dunaj, 23. februarja. General Pau je, kakor poroča srbski dopisnik urad, na potovanju v Rusijo došel v Niš, kjer ostane dva dni.

Albanci v Srbiji.

Rim, 23. februarja. Iz Skadra poročajo, da so Albanci blizu Prizrena vrgli nazaj Srbe in zasedli šest manjših krajev.

Japonska proti Kitajski.

RAZBURJENJE V AMERIKI.

London, 24. februarja. »Times« poročajo iz Washingtona: Razburjenje v Ameriki nad postopanjem Japonske proti Kitajski še vedno traja. Velika nevarnost je, da izbruhnejo med ameriškim ljudstvom izgrede proti Japoncem.

MOBILIZACIJA JAPONSKE.

Rotterdam, 24. februarja. Mobilizacija Japonske se vrši nadalje. Vpoklicanih je osem letnikov.

KITAJCI BOJKOTIRAJO JAPONCE.

Amsterdam, 23. februarja. Nizozemski indijski listi poročajo, da so organizirali Kitajci na Javi že sredi meseca januarja trgovski bojkot proti Japoncem, ki ga strogo izvajajo.

Čegave bodo Dardanele in Carigrad?

Stockholm, 23. februarja. Kakor izve dopisnik »Allg. tg.« iz najboljšega vira, sta Anglija in Francija ugodili ruski zahtevi, da se izroče Carigrad in Dardanele Rusiji. Dejstvo je gotovo in govori vodilnih državnikov v ruski dumi so že temeljili na privolitvi Anglije in Francije.

Poročila o Italiji.

ARGENTINIJA NE DOBI ITALIJANSKIH DELAVCEV.

Haag, 23. februarja. »Central News« poročajo iz Pariza, da je argentinska vlada prosila italijansko vlado, naj ne dela ovire laškim delavcem, ki hočejo v Argentino. Italijanska vlada je pa prepovedala vsem vojnim zavezancem od 19. do 45. leta odhod iz Italije.

OMEJITEV ŽELEZNISKEGA PROMETA V ITALIJI.

Rim, 23. februarja. Uprava italijanskih državnih železnic naznanja, da bo z ozirom na pomanjkanje premoaga s 25. februarjem omejila železniški promet.

PONESREČEN BRZOVIAK RIM-BENETKE.

Benetke, 23. februarja. Pri postaji Marano o skočili iz tira trije vozovi brzovlaka Rim-Benetke. Vlakovodja je vlak takoj ustavil. Ranjenih je več oseb. Ljudje so skakali skozi okna.

Novi mirovni poskusi Benedikta XV?

Rim, 22. februarja. »Giornale d'Italia« poroča, da je izvedel iz najboljšega vira, da je papež napravil nov poskus za mir. »Benedikt XV.« — piše list — »je smatral sedanji položaj kot

ugoden za diplomatičen korak ter se je nanovo obrnil na cesarja Viljema, da bi izvedel, pod katerimi pogoji bi bil pripravljen za mirovna pogajanja. Ne vemo, kakšen uspeh so imela ta nova pappeževa prizadevanja, a za resničnost vesti moremo jamčiti.

Razna poročila.

NOBLOVA NAGRADA ZA WILSONA?

Kristianija, 22. februarja. Odboru, ki odloča, komu naj se podeli Noblova nagrada, je ameriški Norvežan Kjel-liand poslal predlog, da se prihodnja nagrada izroči predsedniku Wilsonu, ki vodi mirovno in človekoljubno politiko v pravem pomenu besede.

PREPOVED ALKOHOLA V JUŽNI AFRIKI.

Kodanj, 22. februarja. Iz Londona se poroča: Južnoafriška vlada je prepovedala prodajati alkoholne pijače vojakom.

ŽITNI TRG.

Budimpešta, 22. februarja. (Kor.) Brez prometa. Pšenični otrobi drobni 16'90 do 17'—, debeli 17'— do 17'10.

Dunaj, 22. februarja. (Kor.) Riž, rižev zdrob, riževa moka in slad so se kupovali po rastočih cenah. Tudi ostali predmeti so izkazovali nekaj prometa. Glavne vrste žita manjkajo. Vreme: hladno in lepo.

Ljubljanske novice.

Iz Socialni kurz »Slovenske krščansko socialne zveze«, katerega bo vodil državni in deželni poslanec dr. Krek, se prične šele prihodnji ponedeljek, ker je jutri, kakor nam danes brzojavlja dr. Krek z Dunaja, zadržan pri neki seji na Dunaju. Kdor se želi še udeleževati kurza, naj se takoj oglasi na dopisnici, naslovljeni na »Slovensko krščansko socialno zvezo« v Ljubljani.

Iz Prosvečno društvo za Trnovo in Krakovo vabi svoje člane na predavanje g. profesorja Šarabona, ki se vrši jutri, v četrtek dne 25. februarja, ob pol 8. uri zvečer v društveni sobi pri Zalarju. Oseba nam že znanega gospoda predavatelja jamči za zanimivost predavanja. Po predavanju se bo volil odbor ženskega odseka. Torej pridite polnoštevilno!

Iz Umrlj so v Ljubljani: Marija Stegnar, bivša kramarica, 72 let. — Gabrijela Smole, hči drž. želez. pisarniškega ekspedijenta, stara pol ure. — Ivan Kosirnik, rejenc, 3 mesece. — Josip Jankovič, posestnik, 57 let.

Dnevne novice.

+ Današnja številka »Slovenca« prinaša cesarsko naredbo glede zaplembe moke in žita. Z ozirom na veliko gospodarsko važnost naredbe smo natisnili večji nalog; posamezne številke se dobé v našem upravnistvu po 10 vinarjev.

+ Cesarjeva zahvala pošti. Dunaj, 23. februarja. (Kor. ur.) Cesar je izdal vojnemu ministru naslednje poveljno pismo: Poštni in brzojavni zavodi v monarhiji so bili radi vojne na prav izreden način zaposleni. V očaju se mora pomnoženi promet obvladovati z zelo skrcenim osebjem. V območju armade je delovanje rezervnih brzojavov vzorno, vojna pošta, ki se ji stavijo nasproti naravnost nepremagljive ovire, stori kolikor največ more. Da morem vse to z veseljem priznati, je zasluga požrtvovalnega delovanja uradništva, ki ni redko tudi pod sovražnim učinkovanjem s posebno zvestobo do dolžnosti vztrajalo na svojem mestu. Posebnega poudarka zasluži naravnost brezprimerno požrtvovalno delovanje ženskega osebja. Vsem pripadnikom poštinih in brzojavnih zavodov monarhije izrekam Svojo zahvalo in Svoje popolno zadovoljstvo in Vam naročam, da odredite, da se to Moje priznanje razglasi. — Dunaj, 17. februarja 1915. — Franc Jožef I.

+ Ivan Markež. Popolnoma nepričakovano nam je danes došla prežalostna vest: Znani hotelier v Bohinjski Bistrici, odbornik zveze za tujski promet, član cestnega odbora, g. I v a n M a r k e ž, rezervni korporal 27. domobranskega polka, je umrl včeraj v vojaški bolnici v Št. Vidu. Na bolezn, pridobljeni v vojski. Z g. Markežem smo izgubili vzornega narodnjaka, zvestega somišljenika, podjetnega moža, katerega izguba ni samo za Bohinj ampak za celo Gorenjsko nenadomestljiva. Pogreb je danes ob četrtni na 4 uro popoldne v Št. Vidu in jutri v četrtek ob 9. uri popoldne v Bohinjski Bistrici. Bodi mu ohranjen trajen, hvaležen spomin!

+ Umrl je danes ponoči v Idriji vpo-kojeni kaplan č. g. Frančišek Onu-šič. Rojen je bil v Starem trgu pri Ložu dne 17. februarja 1843, v mašnika posvečen 13. julija 1869. Služboval je kot kaplan v Gorjah, od leta 1870. ves čas kot kaplan v Idriji. Pogreb bo v petek dopoldne ob 10. uri. Nai v miru počival!

— V vojno službo je bil poklican 19. februarja gosp. Pavel Klemenčič, mestni kaplan v Kočevju.

— Zagreb v zastavah. V Zagrebu so na poziv ondotožnega župana v proslavo Hindenburgove zmage izobesili zastave.

— Umrl je na Ogrskem za ranami vojak 17. pp. Anton Belič, star 21 let, doma na Viču. Doma žalujejo za njim starši, trije bratje in štiri sestre. Naj v miru počiva slovenski junak!

— Podraženo pivo. V Solnogradu so podražili pivo za 8 vinarjev pri litru, od 36 vinarjev na 44 vinarjev.

— Umrl je v Gradcu Franc Jonke st., posestnik v Oplotnici.

— Povišanje. V stotnika je bil povišan c. in kr. nadporočnik 97. pešpolka g. Josip Šemè, poveljnik 3. nadomestne stotnije, sedaj v Ljubljani.

— Deželna zveza gostilničarskih zdru-g na Kranjskem je imela danes popoldne v Ljubljani V. redni občni zbor.

— Goriški odvetnik dr. Tuma in pred-sednik goriške okrajne bolniške blagajne Callini pred vzklicnim senatom v Mariboru. Dne 18. februarja se je vršila v Mariboru razprava proti dr. Tumi in Calliniju, katera sta bila pri prvi razpravi pred mariborskim sodiščem obsojena, dr. Tuma na 600 K globe, oziroma dva meseca zapora, po § 487. k. z., ker sta v neki vlogi na višje sodišče dolžila pristranosti nekatere sodnike v Trstu, ki so radi tega naperili tožbo proti obema imenovanima. Šlo je za pravdo Leopolda Travanija v Gorici proti okrajni bolniški blagajni, od katere je zahteval pokojnino za svoje službovanje v njenem uradu. Delegirano je bilo sodišče v Mariboru, ki je izreklo gori navedeno obsodbo. Vzklicni senat je potrdil prvo razsodbo.

— Draginja svinjskega mesa. Na včerajšnji dunajski trg so pripeljali 4000 prešičev manj kot prejšnji teden. Kljub temu, da ljudje niso mnogo kupovali, so se povišale cene boljsemu svinjskemu mesu za 20 do 24 kron, slabšemu mesu pa za 16 do 20 kron pri 100 kg. Pri debelih prešičih so vsled bojkota ostale prejšnje cene.

— Uspeh bojkota proti svinjskemu mesu na Dunaju. Bojkotno gibanje proti svinjskemu mesu na Dunaju je že doseglo uspeh. Cene so padle za 40 vinarjev pri kilogramu. Vsled tega je državna organizacija avstrijskih gospodinj sklenila ustaviti bojkot za četrtek dne 25. t. m. in soboto dne 27. t. m. Potem se bojkot nadaljuje. — Znižanje cen se nanaša samo na podrobno prodajo.

— Nesreča na progi Trbiž-Jesenice. Ker neprestano sneži, zmrzuje sneg, ki leži ob obeh straneh proge. Neki osebni voz vlaka, ki odpelje ob 7. uri zjutraj iz Trbiža, je skočil zato iz tira. Ranjen ni bil nihče. Vlaki vozijo z zamudo 2 ur in še več. Ker sneži ob temperaturi pod ničlo, se boje novih prometnih ovir.

— Na pegastem legarju je obolelo od 14. do 20. februarja v naši državni polovici 407 oseb.

— Avstrijsko vojno kuhinjsko knjigo, ki opisuje 100 jedi iz zdaj razpoložljivega blaga, priporoča vojni pomožni urad notranjega ministrstva. Stane nemška 80 h, spisala jo je gospa Gizela Urban. Pregledali so knjigo strokovnjaki notranjega ministrstva.

Sneg v Bohinju. — Družina pod razvalinami. Iz Česnjice v Bohinju, 20. februarja. Toliko snega kot letos, Bohinjeci še ne pomnimo. V spodnji dolini je tega nebotigatreba in malce manj, toda v zgornji dolini dobra dva metra. Ni čuda, da pod njegovo težo škripljejo podstrešja in se podirajo. V veliki nevarnosti je bila v noči od 18. na 19. t. m. Frančiževa družina. Krog 9. ure se je pod težo snega podrila hiša in pokopala vso družino. Sosedji so slišali škripanje sosedovega poslopja ter šli gledat, kaj se godi. Ko so prišli na lice mesta, je bila vsa hiša podrtá in prebivalci pokopani v podrti lastni hiši. Z največjim naporom so delali celo noč do 9. ure zjutraj ter tako rešili preplašeno družino zdravo. — Polomljenih je več kozolcev. Veliko sadnega drevja je polomljenega, posebno na Bistrici. Po planinah je višina snega do štirih metrov. Kakor vse kaže, še ne bo prenehalo snežiti, ker polagoma še vedno pada. Stari ljudje trdijo, da bo letos še dosti snega, ker se med sneženjem tako pogostoma bliska. Da bi le ne bilo še kaj žrtev! Po planinah bo gotovo stisnjenih in pokončanih še veliko stanov vsled izredne teže. Povsod le škoda.

Plazovi v haški dolini.

Z Goriškega se nam piše: Po naših vrhah je silno veliko snega. Prejšnji teden je na ta sneg še močno deževalo in povsod so se trgali močni plazovi. Posebno veliki plazovi so drli s Črne Prsti. V Stržičah so ljudje s strahom pričakovali najhujšega.

V gornjem delu vasi si niso par noči upali iti spat in mnogi so šli iz hiš. In res, prejšnji četrtek zjutraj pridrvi okoli 9. ure strašen plaz in popoldne okrog štirih zopet drugi, ki sta hišam sicer prizanesla, pač pa sta podrila in privlekla s seboj lep kos gozda, skal, proda in grmovja ter zasula in pokončala nad 150 metrov na široko vse obdelano polje dol do grape pod vasjo. Plaz je visok ponekod do 15 metrov. Najstarejši ljudje ne pomnijo takega plazu in pravijo, da ni šel po tej poti še nikdar.

Ubogi ljudje so res hudo prizadeti. Že nekaj let suša, toča in slaba letina, zdaj še vojska in plazovi in pokončana, opustošena polja.

Lakota na Španskem.

Rotterdam, 23. februarja. »Times« se poroča iz Seville: V celi Španiji prebivalstvo strada. V Sevilli blodi na stotine brezposelnih in stradajočih ljudi po čestah. Cene živilom so strašno poskočile. Prebivalstvo trdi, da živil primanjkuje, ker so jih izvozili v inozemstvo. V sevillskem pristanišču leži 25.000 vreč žita; dela se na to, da bi prepovedali izvoz.

Cesarski ukaz, s katerim se uravna promet z žitom in mlinskimi izdelki.

Na podstavi § 14 državnega osnovnega zakona o državnem zastopstvu z dne 21. decembra 1867. l. (drž. zak. št. 141) zaukazujem tako:

Zapora.

§ 1.

Žito (pšenica, rž, ječmen, oves in koruza), kar ga je 24. dne februarja 1915. l. v krajevnih in deželah, zastopanih v državnem zboru, ter iz žita dobljeni mlinski izdelki vsake vrste (moka, zdrob, ječmenček [ješprenj] i. dr.) izvzemši otrobe, zmlateno ali nezmlateno, samo zase ali mešano, se dajejo s tem dnem pod zaporo.

Od zapore so izvzele zaloge, ki so v posesti države ali vojaške uprave.

§ 2.

Brez dovoljenja oblastva ali mesta, ki ga določi oblastvo, se pod zaporo dane zaloge žita in mlinskih izdelkov ne smejo niti podelovati, porabljati, pokladati, prestopovati ali prisilno prodati, niti se ne sme z njimi razpolagati drugače, ako niso izjeme določene v tem cesarskem ukazu.

Zastava, ki se izvrši, s tem da se namestijo znamenja, n. pr. da se postavijo table i. dr., ne spada pod prepoved.

Pravna opravila, ki greše zoper prepoved so nična.

Posestniki pod zaporo danih zalog so dolžni skrbeti za to, da se zaloge ohranijo, in nezmlateno žito izmlatiti najdalje do 31. marca 1915. l.

§ 3.

- Kjub zapori smejo brez dovoljenja
- a) posestniki pod zaporo danih zalog za preživljanje pripadnikov vsega gospodinjstva (gospodarstva), včevši tiste delavce in nameščence, ki jim vro prosta hrana ali krušno žito in mlinski izdelki za mezd, porabljati svoje lastne zaloge, od tega pa do obče uravnave porabljanja (§ 14) porabiti samo količino, ki ne presega za glavo 7.2 kg mlinskih izdelkov ali 9 kg žita na mesec (240 g mlinskih izdelkov ali 300 g žita na dan),
 - b) peki in sladčičarji porabljati moko za peko in tisti, ki obrtniško za plačilo oddajajo mlinske izdelke tretjim osebam, dobavljati jih, kolikor je to potrebno za založbo neposredne porabe njihovih odjemalcev v okraju političnega oblastva i. stopnje. Ako je treba, lahko oblastvo določi to množino porabe za posamezno ali vse obrate ali ukrene druge naredbe, da se zabrani nabiranje mlinskih izdelkov pri konsumentih,
 - c) posestniki kmetijskih obratov porabljati žito za lastno setev ali dobavljati drugim kmetovalcem za namene setve proti potrdilu, iz katerega je razvidno pridobitnikovo ime, vrsta in množina semenja in dan oddaje,
 - d) konjereji pokladati od zaloge ovsa, ki je v njihovi posesti za vsakega konja povprečno 3 kg na dan,
 - e) mlinska podjetja mliti žito;
 - f) prirediti prevozi v tuzemstvu se smejo spraviti do konca.

§ 4.

Ako se pokaže v prehodnem času do obče uravnave porabljanja (§ 14) potreba občino, za koje začasno preskrbi ni zadostnih zalog, preskrbeti z žitom ali mlinskimi izdelki, more politično ali deželno oblastvo in z njegovim pooblastilom okrajno oblastvo pozvati posestnike pod zaporo danih zalog, naj dobavijo po oblastvenih določenih cenah množino zaloge, ki je potrebna za založbo nujne potrebe te občine.

Ako se posestnik brani ustreči pozivu, more politično deželno oblastvo, ki ga določi, dotične predmete prodati občini na posestnikov račun in njegove stroške. Pri tem se uporabljajo določila §§ 22 in 24.

Oblastvo mora vsako tako oddajo takoj naznaniti ministrstvu za notranje stvari.

§ 5.

Učinki zapore se končajo:

1. z dopustno porabo in prodajo (§ 2, odst. 1, § 3, lit. a) do d), § 4, odst. 1);
2. z razlastitvijo (§ 4, odst. 2, in § 21);
3. z zapadom (§ 13).

Popisovanje zalog.

§ 6.

Kdor ima žito ali mlinske izdelke (§ 1) v hrabri, je dolžan te zaloge zglastiti oblastvu, v čigar okraju so zaloge, po stanju z dne 28. februarja 1915. l. najdalje do 5. dne marca 1915. l.

Zaloge, ki so 28. dne februarja 1915. l. na prevozu, mora prejemnik zglastiti v treh dneh po urejemu.

44. stev.

V § 3. lit b) navedene osebe morajo v zglasilo tudi navesti, koliko mlinskih izdelkov so v času od 1. do 15. februarja 1915. l. porabile za peko ali oddale kupcem.

§ 7.

Zaloge, ki so v posesti vojaške uprave, so izvzete od dolžnosti zglasitve.

Ako v gospodinjstvu (gospodarstvu) ni več nego 20 kg vseh žitnih vrst in mlinskih izdelkov skupaj, se omejuje dolžnost zglasitve na zagotovilo, da zaloge niso večje.

To zagotovilo mora podati predstojnik gospodinjstva (gospodarstva).

§ 8.

Zaloge se opisujejo po občinah z uradnimi zglasilnimi listi, ki jih mora izpolniti ali zglasiti zavezanec oseb ali po njenih navedbah zaupnik, ki ga je postavilo oblastvo. Oblastvo določi, oziroma se na krajevne razmere, kateri postopek se mora uporabljati v posameznih občinah ali delih občin.

Izpolnjene zglasilne liste je predložiti oblastvu ali jih oddati organu, kateremu je poverjeno sprejemanje.

§ 9.

Oblastvo se mora pripravno prepricati, da so zglasilni listi v redu izpolnjeni in tam podane navedbe pravilne. Ako se pokažejo pomisleki zoper pravilnost ali popolnost v zglasilnih listih obseženih podatkov in ako se ti pomisleki ne morejo drugače zanesljivo odpraviti, mora oblastvo vsakčas v dotičnih občinah zaukazati novo popisovanje zalog.

O zalozah, kar jih je, sestavi oblastvo za vsako občino občinski pregled in iz občinskih pregledov okrajni pregled. Sestava občinskega pregleda se lahko prepusti tudi občini.

Okrajni pregled je najdalje do 10. dne marca 1915. l. predložiti političnemu deželno oblastvu, ki sestavi iz okrajnih pregledov deželni pregled in ga predloži ministrstvu za notranje stvari, priloživši okrajne pregleda.

§ 10.

Vsakdo je dolžan na poziv oblastva prevzeti službo zaupnika in sočelovati ob popisovanju zalog, poprekuševanju in izdelovanju. Pri osebah, ki so v javni službi, je za to sodelovanje treba pritrditve njihovega službenega oblastva.

Zaupniki morajo ravnati brez ozira na osebo in po najboljši vednosti in vesti ohraniti tajno zasebne razmere ali opravilne tajnosti posestnikov zalog, za katere izvedo, in, ako niso javni uradniki, obljubiti izpolnjevanje teh dolžnosti.

Služba zaupnika je častna služba. Le iz važnih razlogov se more kdo odvezati, da se ne postavi za zaupnika.

§ 11.

Oblastvo ima pravico v obratnih prostorih, prostorih za zaloge in drugih prostorih izvrševati vsakčas ogled po osebah, katerim to naroči, in vpogledavati gospodarske in opravilne zapiske.

Tistim, ki imajo naročilo oblastva, je dovoljevati vstop v te prostore, in na zahtevanje je dajati vsa potrebna pojasnila.

Izdelovalci, kupčevalci, skladovalci in prometna podjetja imajo zlasti dolžnost za preskušanje podanih zglasil dajati oblastvu na poziv potrebna pojasnila in izkaze o zalozah in dobavah.

§ 12.

Ako napove kdo, ki je zavezan zglasitvi, podaja zglasilo, zaloge, ki jih je ob popisovanju na podlagi cesarskega ukaza z dne 1. avgusta 1914. l. (drž. zak. št. 194) navel nepravilno ali jih je zatajil, se zaradi prejšnje nepravilne navedbe ali zatajitve ne sme več začeti kazensko postopanje po navedenem cesarskem ukazu.

§ 13.

Oblastvo lahko proglasi, da so zglasitvi vezane zaloge, ki se ne zglasijo, zapale v prid državi. Zapale zaloge mora država porabiti za prehrano prebivalstva.

Upravna porabljanja.

§ 14.

Ko bo dovršeno popisovanje zalog, določi minister za notranje stvari, po katerih načelih je zaloge, ki so na razpolaganje, izročiti v porabo.

§ 15.

Odredbe, ki so potrebne za uravnavo porabljanja v deželi, ukrene politično deželno oblastvo. Oskrbuje ta opravila se lahko deželno oblastvo poslužuje pridodanega sveta, ki ga sestavi.

§ 16.

Natančnejše odredbe, ki so potrebne za uravnavo porabljanja v posameznih občinah, se lahko prepuste oblastvu ali za občinski okoliš občini. Ta opravila oskrbuje občina v prenešenem delokrogu.

§ 17.

Oskrbuje ta opravila se lahko oblastvo poslužuje stalnega strokovnega pridodanega sveta ali izvedencev.

Ako se izroči uravnavo porabljanja občini, mora občinsko zastopstvo oskrbovati s tem združena opravila po posebnem aprovizacijskem odboru.

Na ude strokovnega pridodanega sveta ali aprovizacijskega odbora ter na izvedence se uporabljajo določila § 10.

Ako občina ne more izpolnjevati svojih nalog ob uravnavi porabljanja, ji more oblastvo vsakčas odtegniti oskrbovanje teh opravil.

§ 18.

Ob uravnavi porabljanja mora politično deželno oblastvo in z njegovim pooblastilom oblastvo ali občina, kateri se je izročila ta uravnavo, zlasti

1. uravnati oddajanje kruha in mlinskih izdelkov v določenih količinah in oddajališčih, ob določenih urah, proti izkazu ali kako drugače.

2. zaukazati izdelovanje enotnega kruha, 3. uravnati izdelovanje in razpečevanje kruha in peciva v okviru obstoječih občin določil in

4. določiti prodajno ceno za promet na drobno.

§ 19.

Oblastvo more, ako je v njegovem okraju po 31. dnevu marca 1915. l. še kaj nezmlatnega žita, ukreniti, da se izmlati na posestnikove stroške, ako mogoče, uporabljaje pomočke njegovega kmetijskega obrata.

Posestnik mora dovoliti, da se izmlati v njegovih gospodarskih prostorih in s pomočki njegovega obrata.

§ 20.

Oblastvo lahko prisili mlinska podjetja, da zmeijejo žito ter da hranijo žito in mlinske izdelke. Meljarino določi politično deželno oblastvo. Za hranitev se ne plačuje odškodnina.

Prav tako lahko zahteva oblastvo skladiščne prostore za skladiščenje in sušilne naprave (sladarnice in enake reči) za ravnanje z žitom in zalozami moke za odškodnino, ki jo določi oblastvo.

Razlastitev.

§ 21.

Ako se posestnik brani na oblastveno zahtevanje prodati svoje zaloge žita ali mlinskih izdelkov po oblastveno določeni ceni ali ako ni znana oseba ali bivališče tistega, ki ima pravico razpolagati z zalogo, lahko oblastvo razsodi, da se zahtevane zaloge razlastijo.

Razsodba ima moč zoper vsakega, ki mu gredo pravice do razlastitve zalog.

§ 22.

Od razlastitve so izvzete:

1. zaloge, ki jih potrebuje posestnik za preživljanje pripadnikov svojega gospodinjstva (gospodarstva) ali za lastno setev.

2. zaloge, ki so v posesti dežele, okraja ali občine, ako so določene za preskrbljevanje dežele, okraja ali občine,

3. zaloge, ki so v posesti človekoljubnega zavoda in so potrebne za njegovo namene do 31. dne julija 1915. leta,

4. goleno semenje.

Pod št. 1 in 2 navedene zaloge so izvzete od razlastitve le toliko, kolikor so po uradni porabljanja (§ 14) potrebne za posestnike.

§ 23.

Zahteva, naj se popusté zaloz, ter razlastilna razsodba se lahko naslovi na posameznega posestnika ali na več ali na vse posestnike občine ali političnega okraja.

Zahteva, naj se popusté zaloz, se lahko stavi z individualnim obvestilom ali, ako gre za več posestnikov, tako da se nabije v dotičnih občinah, kakor je v kraju običajno.

§ 24.

Za razlastitve zaloz je plačati ceno, ki je za 10 odstotkov nižja nego oblastveno določena cena.

Prezjemno ceno je plačati v gotovini v osmih dneh po pravomočnosti razlastilne razsodbe.

Ako posestnik ali njegovo bivališče ni znano ali kako naj služi cena za to, da se poravnajo zahteve tretjih oseb iz stvarnih pravic, je ceno položiti na sodišču.

§ 25.

Posestnik zaloz, ki so se prodale ali razlastile na oblastveno zahtevanje, mora te zaloge brezplačno tako dolgo hraniti in skrbeti za njihovo ohranitev, da se odpokličejo.

Obča določila.

§ 26.

Za poslovno izvršitev porazdeljevanja zaloz, ki so na razpolaganje, na posamezne okoliše je določen pod državnim nadzorstvom in vplivom stoječ zavod za promet z žitom, čigar uredba in naloge se določijo ukazoma.

§ 27.

Predpisi tega cesarskega ukaza se ne uporabljajo na žito in mlinske izdelke, ki se po 24. dnevu februarja 1915. leta uvozijo iz carinskega inozemstva.

Vsakdo pošiljatelj žita in mlinskih izdelkov iz carinskega inozemstva mora namembna postaja naznaniti oblastvu vsaj 24 ur pred njeno izročitvijo.

Oblastvo lahko pošiljatelj ogleda in nadzoruje prodajo.

§ 28.

S 24. dnem februarja 1915 leta smejo železnice ali parni plovstvena podjetja sprejemati žito in mlinske izdelke (§ 1) le tedaj v prevoz, ako je voznim listinam za vsako pošiljatelj priloženo prevozno potrdilo.

Izdajati prevozna potrdila ima pravico edino oblastvo. Vzorec tega potrdila določi minister za notranje stvari.

Pošiljatelj, ki so že pred 24. dnem februarja 1915. leta dospelo na namembno postajo, mora prejemnik prevzeti v 4 dneh potem, ko je dobil moč ta cesarski ukaz, in pošiljatelj, ki dospelo na namembno postajo šele ta dan ali pozneje, mora prevzeti prejemnik v 4 dneh po obvestilu.

§ 29.

Občine so dolžne sodelovati v izvrševanju tega cesarskega ukaza.

§ 30.

Z »oblastvom« brez natančnejšega označenja se umeva v tem cesarskem ukazu cesarsko politično okrajno oblastvo, v občinah s svojim ustavom pa občinsko oblastvo, ako politično deželno oblastvo ne vzame opravil, ki gredo oblastvu, decela ali deloma nase ali jih ne izroči drugemu uradnemu mestu.

§ 31.

Zoper odločbe in odredbe, ukrenjene na podlagi sprednjih določil, ni dopusten priziv. Uradoma poprekušati te določbe in odredbe je pridržano predpostavljenu političnemu oblastvu in ministru za notranje stvari.

Kazenska določila.

§ 32.

1. Kdor nalašč zataji oblastvu v njegovi posesti ali v njegovi hrambi nahajajoče se zaloge žita ali mlinskih izdelkov (§ 1),

2. kdor poškoduje, uniči, spravi v stran ali neupravičeno podela, poklada ali prodaja pod zaporo dane zaloge žita ali mlinskih izdelkov,

3. kdor za semenje pridobljeno žito odtegne tej porabi, tega kaznuje sodišče zaradi prestopka z zaporom od enega tedna do šest mesecev. Poleg kazni na svobodi se lahko naloži denarna kazen do dvestisoč kron.

4. Kdor se zakrivi navedenih dejanj na zalozah, kojih vrednost presega petsto kron, se kaznuje zaradi pregreška s hudim zaporom od enega meseca do enega leta. Poleg kazni na svobodi se lahko naloži denarna kazen do dvestisoč kron.

§ 33.

1. Kdor ne poda v določenem roku podatkov, ki se zahtevajo od njega ob popisovanju zaloz, se brani odgovarjati na vprašanja, ki se mu stavijo, ali odgovarja nanja nepravilno

2. kdor zabrani osebam, ki imajo narodo oblastva, vstop v svoje obratne prostore, prostore za zaloge ali druge prostore, vpogled v svoje gospodarske in opravilne zapise ali se brani dati pojasnila ali da nepravilna pojasnila,

tega kaznuje sodišče zaradi prestopka z zaporom od treh dni do treh mesecev ali z denarno kaznijo od dvestisoč kron do dvestisoč kron. Poleg kazni na svobodi se lahko naloži denarna kazen do dvestisoč kron.

Sodišče lahko izda v teh kazenskih primerih kazenske odredbe (§ 460 k.p.r.), ako

spozna, da je odrediti k večjemu en teden zapora ali sto kron denarne kazni.

§ 34.

1. Kdor se brez osnovanega razloga brani prevzeti službo zaupnika, izvedenca ali ude strokovnega pridodanega sveta ali aprovizacijskega odbora (§§ 10 in 17) ali nadaljevati tako službo,

2. kdor neupravičeno razodene zasebne razmere ali opravilne tajnosti posestnikov zaloz, za katere je izvedel izvršuje eno teh služb,

tega kaznuje oblastvo (§ 30) z denarno kaznijo do pettisoč kron ali z zaporom do šest mesecev.

§ 35.

Vse druge prestopke cesarskega ukaza ali predpisov, izdanih na njegovi podlagi, kaznuje oblastvo (§ 30) z denarno kaznijo do dvestisoč kron ali z zaporom do treh mesecev, ob obtežljivih okoliščinah pa z denarno kaznijo do pettisoč kron ali z zaporom do 6 mesecev.

§ 36.

Ako se kdo obsodi po §§ 32 in 35, se lahko razsodi tudi na izgubo obratne pravice.

§ 37.

Gledé prestopkov, spadajočih v področje političnih oblastev, se lahko izdadó kazenske odredbe brez prejšnjega postopanja.

Pogoji in vsebina teh kazenskih odredb ter pravica ugovarjati, ki gre stranki, se uravnajo z ukazom.

Sklepna določila.

§ 38.

Vlada se pooblašča določiti tega cesarskega ukaza z ukazom izpremeniti, dopolniti ali raztegniti na druge potrebnosti.

Vlada se nadalje pooblašča z ukazom razveljaviti ta cesarski ukaz decela ali deloma za vse ozemlje v državnem zboru zastopanih kraljevin in dežel ali le za posamezne okoliše.

Ta cesarski ukaz dobi moč z dnem razglasitve.

Izvršiti ga je poverjeno ministru za notranje stvari v sporazumu z udeleženi ministri.

Kupi se
rabljen

otroški voziček

Ponudbe na upravnistvo tega lista pod št. 390.

Zahvala.

Povodom smrti naše nepozabne ljube sestre, gospe

Kristine dr. Volčič-ove roj. Železnik

vдове c. kr. dež. sod. svetnika

izrekamo tem potom vsem prijateljem in znancem najiskrenejšo zahvalo za izkazano sočutje, za mnogobrojno spremstvo k zadnjemu počitku, kakor tudi za darovane krasne vence in šopke ter jo priporočamo v molitev in blag spomin.

Novomesto, 23. febr. 1915.

399

Žalujoči ostali.

Knjižarna „Mirija“ v Kranju

priporoča

397

Billrothov papir

za izdelovanje vojaških nogavic.

P rva ljubljanska higijenična mlekarna M. BRADAŠKA

se je preselila v Kolodvorsko ulico št. 35 (hiša g. Rovška), kjer je otvorila novo opremljeno prodajalno in mlečno pivnico.

Polno mleko Smetana Čajno maslo Sir

396

Destavlja se tudi na dom.

Telefon št. 237.

395

Tužnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je naš ljubljani sin, brat in stric, gospod

JANKO TOMEČ

bivši tehnik in c. kr. praporščak 88. pešpolka v Pragi

dne 21. februarja ob 6. uri 35 minut zvečer vsled nesrečnega naključja izdihnil svojo blago dušo.

Bodi prerano umrlemu blag spomin!

Praga — Ljubljana, 22. februarja 1915.

Brez posebnega naznanila.

Žalujoči ostali.

394

V globoki žalosti, pa vdani v božjo voljo, javljamo, da je Vsegamogočni k Sebi poklical našega iskreno ljubljene soproga, oziroma sina, brata, gospoda

Ivana Markeža

hotelirja in lesnega trgovca v Bohinjski Bistrici

dne 23. februarja ob pol enih popoldne, večkrat previdenega s sv. zakramenti.

Blagi pokojnik je izdihnil v 37. letu svoje starosti med ranjenci v zavodu sv. Stanislava po dolgem trpljenju na posledicah več bolezni, ki si jih je nakopal na bojišču.

Truplo blagega pokojnika se bo preneslo v sredo ob pol petih popoldne iz mrtvašnice v St. Vidu na kolodvor Vižmarje.

Pogreb bo v četrtek dne 25. februarja ob devetih dopoldne iz mrtvašnice v Bohinjski Bistrici.

Sv. maše za rajnika se bodo opravljale v zavodu sv. Stanislava, v Bohinjski Bistrici in na Jesenicah.

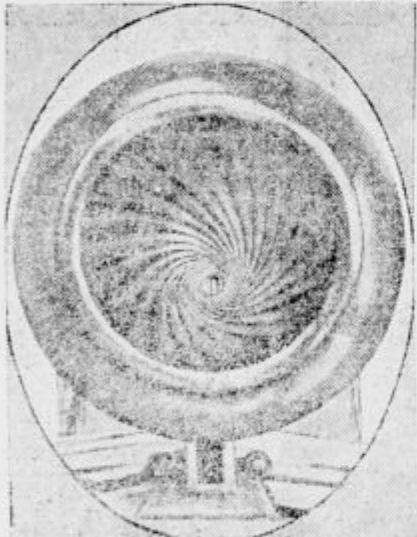
St. Vid nad Ljubljano — Bohinjska Bistrica, 23. februarja 1915.

Jožef Markež, oče. — Josipina Markež, soproga. — Alojzij, ekonom v zavodu sv. Stanislava, Valentin, Jožef, Franc, bratje. — Marija, omožena Kliner, sestra.

Potovanje po železnici v elapsko ozemlje.

Dunaj, 23. februarja. (Kor. ur.) Uradno se obvešča: Od 1. marca nadalje se smejo pripustiti civilne osebe z železnico v vzhodno Šlezijo, Galicijo, Bukovino ali na severno Ogrsko, če se izkaže s predpisano izkaznico, v sledeče postaje: Trzebinia (v smeri Krakovo in Sucha), Chrzanow (v smeri Bolecin), Oswiezim (v smeri Skawina), Dziditz (v smeri Zywiec), Piotrowitz (v smeri Karwin), Bogumin (v smeri Tešin), Moravske Orlice (v smeri Friedek — Mistek), Friedek — Mistek (v smeri Tešin), Zsolna (v smeri Tešin — Zwardon), Sucha — Hora (v smeri Chabowska — Zakopane), Eperies (v smeri Novi Sandec — Bartfa), Legenye — Alsomihaly (v smeri Mezölaborecz — Takosany), Osap (v smeri Sinaki), Batyu (v smeri Lawoczne), Marmaros — Sziget (v smeri Körösmezö in Borsza), Des (v smeri Oradna in Borgobesterce). Popotniki se morajo izkazati: 1. s popotnim listom, ki mu je priložena slika in s pripombo politične oblasti; Veljavno tudi za potovanja v vzhodno Šlezijo, Galicijo, Bukovino in na severno Ogrsko. 2. Državni in dvorni uslužbenci, uslužbenci državnih ali zasebnih železnic in njih svoji z legitimacijo, ki ji je priložena slika. 3. Uvedene so tudi posebne legitimacije za določeno dobo in za gotov kraj, kakršne veljajo dozaj za vlake z vojnim voznim redom. Take legitimacije se izstavijo le za potovanja v vojaškem ali v javnem interesu ali za narodno-gospodarski promet, za kmetstvo ali obrtno produkcijo in glede na tehtne rodbinske razloge. Ozirati se mora tudi na posebne predpise. V krakovsko trdnjasko ozemlje smejo civilisti potovati le z legitimacijo, ki jo izda trdnjasko poveljstvo. Opozarja se, da veljajo ti predpisi le za potovanje v ozemlja, ki so prizadeta po vojaških operacijah.

Zemljevid Gorenjske. Cena 80 vin., nalepljen na platno in zloživ v žepno obliko 2 K 80 vin., napet na platno s palicami 3 K 20 vin. Zemljevid je sestavljen z vso skrbjo, natančnostjo in vestnostjo, označena je v njem vsaka tudi najmanjša vasica. Širok je 1 m, visok pa 60 cm. in bo služil za domačo rabo kot stenski zemljevid, pa tudi zložen v žepu turista in potnika. Prva prednost tega zemljevida pa je jasnost, na podlagi tega zemljevida se bo spoznal vsakdo tudi iz priprostih slojev. Dobi se v Katoliški Bukvarni v Ljubljani.

POGLED V CEV VELIKEGA LADIJSKEGA TOPA
nam nudi naša slika, ki je napravljena po angleški fotografiji; zanimive so karakteristične viječe se zareze.

Naročajte „Slovenca“!

Zunanja naročila z obratno pošto.

Zaradi hitre izvršitve preoblikovanja, se cenjene dame in in na deželi vlijudno prosijo za pošiljatev slaničkov ter osnažen e nojev.h peres.

Z odličnim spoštovanjem se priporoča

Židovska ulica št. 3.

Modni salon

Stuchly-Maschke

Dvorni trg št. 1.

Salni liobuki v največji izb ri.

Kranjska deželna podružnica v Ljubljani

n. s. dež. živl. in rentne, nezg. in amstvene zavarovalnice

sprejema zavarovanja na dolževlje in smiri. otroških dol. rentna in ljudska, neozgodna in jamstvena zavarovanja.

javen zavod. Absolutna varnost. Nizke premije.

Udeležba na dividendah pri življenjskem zavarovanju že po prvem letu: Stanje zavarovanj koncem leta 1913. K 170.217.149—
Stanje garancijskih fondov koncem leta 1913. K 43.424.496-17
V letu 1913. se je izplačalo zavarovalnicem na dividendah iz čistega dobička . . . K 432.232-66
Kdor namerava življenjsko zavarovanje, naj se v lastno korist obrne do gori imenovane po.ružnice. — Prospekti zastoj in po.izine prosto

2171 **KS** Spособni zastopniki se sprejmejo pod na ugodnejšimi pogoji.

SANATORIUM EMONA

ZA NOTRANJE IN KURIRSCINE BOLEZNI. PORODNIŠNICA.

LJUBLJANA KOMENSKEGA ULICA 4

SEF. ZDRAVNIK PR. TAF. DR. FR. DERGANČ

Francosko žganje

z mentolom, steklenica po 50 vin., proti revmatizmu, glavobolu, protinu itd. razpošilja po povzetju 3276

Osvald Dobeie
Ljubljana, Martinova cesta 15.
Preprodajalec dobe popust.

Dve stanovanji

vsako obstoječe iz 2 sob, kuhinje in pritliklin, se oddaja takoj ali za februarjev termin v II. nadstropju. Vpraša naj se v Židovski ulici št. 1, I. nadstropje. 48

NAZNANILO.

Slavnemu p. n občinstvu vlijudno naznanjam, da sem zopet otvoril 378

mizarasko delavnico

in se vlijudno priporočam za vsa v mojo stroko spadajoča dela po najnižjih cenah.

Jožef Velkavrh,
mizaraski mojster, Krakovska ul. 7 v Ljubljani.

mesarskega pomočnika in 1 hlapeca

ki je že služil pri mesarju. Plačilo po dogovoru.

Ivan Krimec, mesar, Bled 55. (Gor.)

Povečane slike

do naravne velikosti, kakor tudi oljnate portrete na platno izvršuje umetniško po vsaki 3409 fotografiji 3409

DAVORIN ROVŠEK

prvi fotografski in povečevalni zavod v Ljubljani, Kolodvorska uli. a 34a.

Hotelirji!

Gostilničarji!

Ne odlašajte dolgo, temveč preskrbite se takoj s papirnimi prtlič, katerih najboljše, res higijenično, čisto belo kvaliteto ima v bogati zalogi in po neverjetno nizkih cenah.

lv. Bonač, Ljubljana.

Nasproti glavne pošte.

Na željo prtlič tudi tiskam v poljubni barvi in okusni izpeljavi.

Ustanovljeno l. 1893.

Vzajemno podporno društvo v Ljubljani

registrovana zadruga z omejenim jamstvom sprejema in obrestuje hranilne vloge po

Rentni davek plačuje iz svojega. Zunanjim viagateljem so za pošiljanje denarja na razpolago brezplačno položnice poštne hranilnice.

5%

Zadruga dovoljuje posojila v odsekih na 7½, 15 ali 22½ let; pa tudi izven odsekov proti poljubnim dogovorjenim odplačilom. Dovoljujejo se ranžijska posojila proti zaznambi na plačo in zavarovalni polici ali poroštvu. Prospekti na razpolago.

Društveno lastno premoženje znaša čez 600.000 kron. Deležnikov je bilo koncem leta 1913 2492 s 17.406 deleži, ki reprezentujejo jamstvene glavnice za 6.788.340 kron.

Načelstvo:

Predsednik: Andrej Kalan, prelat in stol. kanonik v Ljubljani. I. podpredsednik: Ivan Sušnik, stolni kanonik v Ljubljani. II. podpredsednik: Karol Pollak m., tovarnar v Ljubljani.

Clani: Fran Borštnik, c. kr. profesor v pok. v Ljubljani; dr. Ferdo Čekal, stolni kanonik v Ljubljani; Ivan Dolenc, c. kr. profesor v Ljubljani; dr. Jožef Gruden, stolni kanonik v Ljubljani; Anton Koblar, dekan v Kranju; dr. Jakob Mohorič, odvetniški kandidat v Ljubljani; dr. Fran Papež, odvetnik v Ljubljani; B. Remec, ravnatelj trg. šole v Ljubljani; Anton Sušnik, c. kr. gimnazijski profesor v Ljubljani; dr. Viljem Schweitzer, odvetnik v Ljubljani; dr. Aleš Ošeničnik, profesor bogoslovja v Ljubljani; Fran Verbič, c. kr. gimnazijski profesor v Ljubljani.

Nadzorstvo:

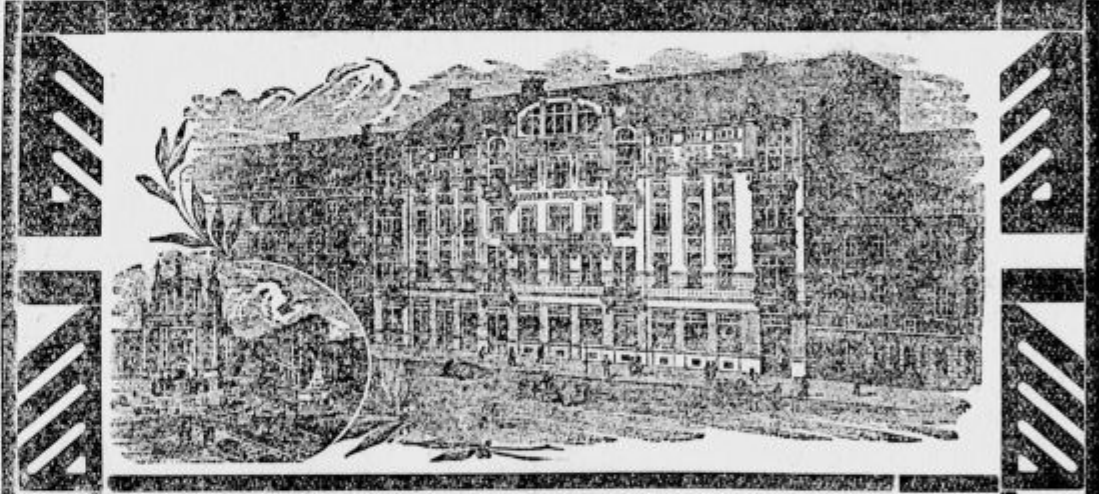
Predsednik: Anton Kržič, c. kr. profesor in kanonik v Ljubljani. — Clani: Anton Čadež, katehet v Ljubljani; Ivan Alakar, profesor. v Ljubljani; K. Gruber, c. kr. fin. rač. oficijal v Ljubljani. Avgustin Zajc, c. kr. rač. revident in posestnik v Ljubljani.

Mesto pisarniškega pomočnika

bode pri podpisnem uradu v kratkem mogoče izpraznjeno. Popolno znanje obeh v deželi navadnih jezikov v besedi in pisavi neobhodno potrebno. Edino prošilci ali prošilke, ki razpolagajo s spričevali o večletni porabi v tej stroki, naj vložijo takoj tuuradno svoje lastnoročno pisane prošnje, opremljene z rojstvenimi in domovinskimi dokazili kakor tudi z dokazi o dosedanji porabi. Izurjeni pisarji na stroju imajo prednost.

C. kr. okrajno glavarstvo v Postojni,

št. 60 pr. dne 20. februarja 1915. 381

Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje!

LJUDSKA POSOJILNICA

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 6, pritličje, v lastni hiši nasproti hotela „Union“ za frančiškansko cerkvijo

sprejema hranilne vloge in vloge v tekočem računu, za katere jamčijo ne samo njeni zadržniki temveč

tudi cela dežela Kranjska

ter jih obrestuje po 4½% brez kakega odbitka, tako da sprejme vložnik od vsakih vloženih 100 K čistih obresti 4-75 kron na leto. Stanje vlog je bilo koncem marca 1913 čez 22 milijonov kron. Za nalaganje po pošti so poštnohran. položnice brezplačno na razpolago.

Načelstvo.